

Leto XIX. Stev. 164

DIREKTOR »BORBE«
VLAKO BEGOVIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
MIROSLAV VITOROVIC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka. — Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

BORBA

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 • MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
• OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT »BORBA« ZA SLOVENIJO

IRENTISTI ZOPER UREDITEV TRZASKEGA VPRAŠANJA

Bartoli in Vidali vodita gonjo

Na kongresu italijanskih inženirjev v Trstu je govoril Bartoli — Vidali je organiziral stavko v pristanišču v soglasju z znanim kapitalistom Cosulichem

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Trst, 10. julija

Iredentisti v Trstu nadaljujejo gonjo, katere cilj je preprečitev rešitve trzaskega vprašanja. Tudi tokrat jo vodita demokrščanski predsednik trzaskе občine Bartoli in podilej trzaskih informbirojevcev Vidali.

Na kongresu italijanskih inženirjev, ki so ga kot mnoge druge italijanske kongrese natakš privedli v Trstu, je Bartoli dejal, da bi s tem, če bi en pomol v trzaskem pristanišču prepustili Jugoslaviji, »dobil v Trstu trojanskega konjaka. Vidali pa je takoj po tej izjavi naročil informbirojevski »Zvezi delac« (bivšim enotnim sindikatom), naj organizira v trzaskem pristanišču stavko v zvezi z istim vprašanjem.

O politiki Vidalijevega vodstva v Trstu in njegovem sluzenju v interesu italijanskih kapitalistov in aneksonistov pise tudi današnji »Primorski dnevnik«. V uvodniku izpod peresa predsednika OF STO Franca Štoka, je poudarjeno, da so Vidalijevo večerajšnje stavko organizirali ob soglasnosti

ena izmed najvažnejših predstavnikov italijanskih kapitalistov v Trstu, predsednika trzaskе Trgovinske in industrijske zbornice Antonia Cosulich.

Opozarjajo na to, da je trzaska luka usmerjena na države zaledja, ki so jo ustvarile in zgradile, piše Franc Štoka med drugim:

»Korist trzaskega delovnega ljudstva je, zahtevati ugodnosti v trzaskem pristanišču na vseh njegovih pomolih od I. do VI. in na vseh tistih, ki bodo zgrajeni in to za vse trzaskе zaledne države z Jugoslavijo na čelu. Kajti samo eno lahko lahko preprečile, da na teh pomolih ne bo rasla trava in da se bodo doseganjim pomolom pridružili še novi.

In do teh ugodnosti ter do

takšnega stanja v trzaskem pristanišču mora nujno tudi priti, kajti drugače ni mogoče! Vsaka temu nasprotna rešitev vprašanja trzaskega pristanišča, rešitev, ki jo hoče Bartolijeva, Cosulichova in Vidalijeva nacionalno-fašističnifronta, pomeni za trzasko pristanišče smrt.«

Novo naselje za begunce

Trst, 10. jul. (Tanjug). V Trstu grade še eno naselje za italijanske begunce, ki jih razne iredentistične organizacije že več let naseljujejo v coni A, da bi spreminile njen narodnostni sestav.

To naselje, ki ga grade v Lovcu pri Trstu, bo imelo kakih 50 stanovanj in bo v njem lahko stanovalo več kot 200 italijanskih beguncev. Grade ga v okviru programa znane raznarodovalne »organizacije za pomoč beguncem iz Julijske krajine in Dalmacije, ki deluje ob polni finančni pomoči rimske vlade.

Tržiški Slovenci so vest o izgradnji novega begunskega naselja sprejeli z nezadovoljstvom in jo obsodili še toliko bolj, ker nadaljujejo takšno politiko v času, ko bi morala Italija izpričati dobro voljo glede rešitve trzaskega vprašanja.

Eisenhowerjeva izjava

Washington, 10. julija (AP). — Predsednik Eisenhower je podpisal danes zakon, s katerim je dovoljen izvoz kmetijskih presežkov v vrednosti do 10 milijard v prihodnjih treh letih, in sicer s prodajo le-teh ali podaritvijo. Eisenhower je v zvezi s tem dejal, da je cilj tega zakona ustvariti nove trge in pomagati prijateljskim narodom. »To bo ustvarilo osnovo,« je poudaril predsednik ZDA, »za stalno razširjevanje izvoza naših kmetijskih pridelkov, kar bo imelo trajne koristi za nas same in narode drugih držav.«

DELEGACIJA JVL SE JE VRNILA IZ ATEN

STIKI Z GRŠKIM LETALSTVOM

Izjava generalpodpolkovnika Zdenka Ulepiča

Beograd, 10. jul. (Tanjug). — Danes se je vrnila iz Grčije delegacija Jugoslovanskega vojnega letalstva. Po prihodu v Beograd je generalpodpolkovnik Ulepič izjavil sodelavcu Tanjuga, da so jugoslovansko delegacijo v Grčiji zelo priščno sprejeli. Dejal je tudi, da je delegacija obiskala nekaj letalskih enot in šol, prisostvovala vajam letalstva in v delu akrobatsko skupino grškega letalstva.

»Po tistem, kar smo videli,« je dejal general Ulepič, »smo lahko povzeli sklep, da so grški piloti, čeprav zelo mladi, popolnoma kos svojim nalogam, kar je sad intenzivnega dela in solidne organizacije, ki smo jo videli na vsakem koraku. Stik z grškim letalstvom, ki smo ga tokrat navežali, bo zelo koristen za nadaljnje zblizanje naših letalstev v duhu prijateljskega sodelovanja naših dveh držav.«

Na koncu je general Ulepič dejal, da bo prihodnji mesec delegacija grškega kraljevskega letalstva vrnila obisk Jugoslovanskemu vojnemu letalstvu.

Sprejema delegacije JVL na zemunskem letališču so se udeležili generalpodpolkovnik Dušan Kveder, generalmajor Viktor Bubanj in skupina častnikov JLA in JVL. Delegacijo sta sprejela tudi grški vojaški ataše v Beogradu podpolkovnik Korinas in

Poslanik FLRJ za Albanijo

Za jugoslovanskega poslanika v Albaniji je bil imenovan popolnomočni minister v Državnem tajnistvu za zunanje zadeve Predrag Ajtić.

Poslanik Ajtić bo kmalu odpotoval v Tirano.

Težaven gospodarski položaj v Aziji

Zeneva, 10. jul. (Tanjug). — Na zasedanju Ekonomsko-socialnega sveta so nadaljevali razpravo o svetovnem gospodarskem položaju, v kateri so v zadnjih dveh dneh sodelovali predstavniki nezavrtih dežel. Pri tem je prepričljivo prišel do izraza težaven položaj v Aziji in nezadovoljive razmere v Latinski Ameriki.

Indijski in pakistanski delegat sta pozvala zahodne države, naj povečajo pomoč nerazvitem deželam. V zvezi s tem so delegati vseh nerazvrtih dežel zahtevali ustanovitev posebnega sklada OZN za gospodarski razvoj.

O tem vprašanju bodo kasneje posebej razpravljali. Za zdaj so predlagali dve resoluciji o vprašanju mednarodne trgovine, in sicer angleško in sovjetsko.

Angleški predlog se bolj deklarativno zavzema za to, da bi vlade zmanjšale uvozne omejitve.

njegov pomočnik major Sotiriu. Atene, 10. jul. (Tanjug). Danes je zapustila Atene delegacija Jugoslovanskega vojnega letalstva z generalpodpolkovnikom Zdenkom Ulepičem na čelu. Jugoslovanska delegacija se je mudila v Grčiji šest dni kot gost grškega vojnega letalstva.

Slovesna na atenskem letališču so se med drugim udeležili načelnik štaba grškega vojnega letalstva general Kelaidis, svetnik jugoslovanskega veleposlaništva v Atenah Petar Ivković in jugoslovanski vojaški ataše polkovnik Radovan Vojvodić.

PO SEJI FRANCOSKEGA MINISTRskega SVETA

Pariz in washingtonski sklep

o abstinenca ZDA glede Zeneve

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Pariz, 10. julija

Dopoldne je bila v Elizejski palači seja ministrskega sveta pod predsedstvom René Cotyja. Pred odhodom Mendès-Francea v Zenevo, kjer se bo že nočel sestal z Molotovom, je bila ta seja v glavnem posvečena proučevanju možnosti, kako bi dosegli premirje v Indokini, posebno pozornost pa so posvetili vzemirliivi okoliščini, da niti Dulles niti Bedell Smith ne bosta prišla v Zenevo.

Iz Washingtona poročajo, da je pregodaj pričakovati, da bo Dulles spremenil svoj sklep in prenehal z ameriško abstinenco bojkotirati Mendès-Franceovo prizadevanje glede sklenitve premirja. Dopisnik »Monda« iz Washingtona poroča, da argumenti, ondodnega francoskega veleposlanika Bonnetta niso pustili Dullesa ravnodušnega. Obljubil je, da bo premislil, ali naj spremeni svoj prvotni sklep, da bo kot opazovalca v Zenevi pustil samo ameriškega veleposlanika v Pragi Johnstona.

V Parizu poudarjajo, da razloge za ameriško abstinenco ni treba iskati samo v nezaupanju ameriške administracije, Eisenhowerja ali Dullesa, v novo francosko vlado, čeprav je o tem nezaupanju vsekakor možno govoriti. Predvsem vpliva na njihovo ravnanje strah pred volivci, ki so nagnjeni k temu, da obsojajo ameriško zunanjo politiko zavoljo neuspehov v Aziji.

Po Koreji bi umik iz Indokine bil močan adut v rokah opozicije proti predsedniku Eisenhowerju in tajniku States Departmenta. Toda ta dva, kot kaže, tudi sama spoznavata, da bi odstotnost ZDA v Zenevi utegnila samo okrepiiti

Vremenska napoved

Vremenska napoved za nedeljo 11. julija. V severni Sloveniji pretišno oblačno, vmes bo nekaj padavin v ostalih predelih precej oblačno z delnimi razjasnitvami. Temperatura ponoči od 8 do 12°, dan do 22° C

Eisenhowerjeva zahvala

Beograd, 10. jul. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz-Tito je prejel od predsednika ZDA g. Dwighta Eisenhowerja naslednjo brzojavko:

»Prosim Vašo ekselencijo, da sprejme mojo iskreno hvaležnost za ljubeznivo čestitko ob narodnem prazniku Združenih držav. Vlada in narod Združenih držav globoko cenita Vašo pozornost.«

Jovanović pri Stefanopulosu

Atene, 10. jul. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Atenah Radoš Jovanović je obiskal danes grškega zunanjega ministra Stefanopulosu in se z njim nekaj časa razgovarjal o bližnjem potovanju grške delegacije na konferenco zunanjih ministrov Grčije, Jugoslavije in Turčije, ki bo na Bledu.

V grški delegaciji na tej konferenci bodo zunanji minister Stefanopulos, generalni direktor zunanjega ministrstva Kiru in veleposlanik Hristopulos.

TRETJI PLENUM CK LJUDSKE MLADINE SLOVENIJE

NOVE OBLIKE DELA na terenu, v tovarni in v šoli

Včeraj je bil v Godešiču pri Skofji Loki III. plenum Centralnega komiteja Ljudske mladine Slovenije. Hkrati je CK zaključil desetdnevni seminar za okrajne voditelje LMS, ki je bil v sosednjih Retečah. Na seminarju so razpravljali o praktičnih temah iz dela in nalog mladinske organizacije ter o njeni vlogi v sistemu družbenega upravljanja in komunalnih skupnosti.

Politično delo — prva naloga

Poročilo sekretarja CK LMS Frančka Miriča in razprava sta pokazala, da je osnovna naloga LM politično delo in vzgoja članstva. To pa ne sme biti zgolj formalno, marveč ga je treba obogatiti z novimi, pestrejšimi oblikami. Odpraviti je treba mišljenja, da je politično delo samo sestanek ali predavanje, in uvesti

DELO GOSPODARSKEGA ODBORA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Zunanja trgovina in kreditna politika v zveznem planu za 1955

Bled, 10. julija

Danes dopoldne je odbor za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta nadaljeval svoje delo. Obravnaval je v načelu brez podrobnega proučevanja glavne postavke osnutka plana in posamezne gospodarske instrumente na podlagi gradiva, ki mu ga je predložil Zvezni zavod za gospodarsko planiranje. Proučili so vprašanja v zvezi z zunanjo trgovino, amortizacijo in obrestmi na osnovna sredstva (ki so po osnutku plana podane diferencirano). Predvideno je znatno znižanje obrestni na osnovna sredstva na področju kmetijstva. Obravnavali so tudi nekatera načelna vprašanja v zvezi z obrestmi na obratna sredstva, kreditnim si-

stemom ter organizacijo in funkcioniranjem banke. Glede investicijskih kreditov so proučili možnost, da bi na podlagi odobritve Zveznega izvršnega sveta za leto 1955 že dodeljene kredite znižali ali zvišali v skladu s spremembami cen investicijskih potrebščin (tako imenovana gibljiva skala). Predvidena je tudi ustanovitev posebnih skladov za financiranje investicij (n. pr. v gozdarstvu, oziroma za pospeševanje proizvodnje na posameznih področjih gospodarstva).

Osnutek plana bodo, kakor je bilo že sporočeno, istočasno poslali Zvezni ljudski skupščini in Zveznemu izvršnemu svetu, in sicer do 20. t. m.

po obnavljanju mladinskih aktivov v podjetjih in tovarnah. Da pa bi lahko reševali tudi take probleme, naj se ustanovijo mladinska vodstva, ki bi sklicevala sestanke mladih delavcev, kadar se za to pokaže potreba. Ponekod bi lahko opustili tudi takšna vodstva in bi samo po potrebi sklicali sestanke. V splošnem, je dejal predsednik CK LMS Tine Remškar, je treba biti pri izbiranju organizacijskih oblik čim bolj gibčen. Kjer se pojavijo problemi, tam naj bo tudi torišče dela mladinske organizacije. Sicer pa lahko marsikje pomagajo tudi terenske organizacije, ki so kljub nekaterim slabostim dosegle prav dobre uspehe.

Delo v društvih

Razprava na plenumu je podčrtala nalogo mladine v raznih društvih. V poštev pridejo predvsem Ljudske tehnike, »Partizan«, »Svoboda«, gasilska društva itd. Mladinska organizacija se mora truditi, da zavlada v njih resnično socialistični duh. In se mora boriti proti škodljivim pojavom, ki bi utegnili zavirati zdrav razvoj teh društev. Velika večina mladine je že vključena v ta društva, saj je od 250.000 mladincev nad 150.000 vključenih v njih. Plenum se je izrekel tudi za mladinske sekcije pri teh društvih.

Mladinska organizacija v tovarni

Čeprav so mladinski voditelji na seminarju in tudi včerajšnji plenum ugotovili, da ima delavska mladina svojstvene probleme, nemernu izločevanju teh pesmi ki jih ne more reševati niti v sindikatu niti v svojih terenskih organizacijah, vendar ni potrebe

Jeseni znova tudi v šoli

Plenum je na osnovi lanskih izkušenj odločil, da bodo v prihodnjem šolskem letu obnovili aktivne LM na šolah. V minulemu letu je bilo občutiti pomanjkanje mladinske organizacije na šolah in je zato mnogo problemov ostalo nerešenih.

Na koncu plenarne seje je CK LMS sklenil pohvaliti mladino Črnomajske gimnazije in šostanjskega okraja, ki bo v brigadah pomagala pri raznih delih v obliki okrajih.

Na predlog nekaterih članov so sklenili objaviti odprto pismo, v katerem plenum CK LMS naj-ostreje obsoja vsa zapostavljanja kakor tudi »umetniška« malčevanja pesmi iz NOB, ki se pojavljajo v zadnjem času. Plenum v tem pismu protestira proti nameremu izločevanju teh pesmi iz kulturnih sporedov in takemu zanikanju kulturnih pridobitev ljudske revolucije.

RAZPRAVA O NEMŠKI SUVERENOSTI V LONDONU

Dodatek bonnskim konvencijam

Angloameriška skupina predlagala Franciji dva nova protokola

London, 10. julija (Tanjug). — Angloameriška delovna skupina, ki od ponedeljka dalje obravnava vprašanje, kako bi bilo moč dati Nemčiji že objavljeni suverenosti, se ni zaključila dela.

Strokovnjaki so se tudi danes sestali v britanskem zunanjem ministrstvu. Domnevajo, da bodo delo zaključili danes, vendar v uradnih britanskih krogih nečje dati nobenih izjav o tem.

V nekaterih londonskih krogih domnevajo, da se je ta skupina postavila na stališče, da bi Velika Britanija in ZDA utegnili predlagati Franciji dva protokola, ki bi jih priključili k bonnskim konvencijam. Le-ta bi se nanašala na preklje klavzul, da Zah. Nemčija ne bo dobila suverenosti, dokler ne bo ratificiran sporazum o EOS in na poudarek, da

se Zahodna Nemčija vzlic suverenosti ne bi smela sama obročiti.

Knowland popušča

Washington, 10. jul. (AP). — Republikanci in demokrati so včeraj podprli ublaženi predlog senata, v katerem zahtevajo od predsednika Eisenhowerja, naj bi se posvetoval s Kongresom o spremembah v zunanji politiki, in sicer v primeru, če bi bila Kitajska sprejeta v OZN.

Ta predlog, ki ga je sprožil senator Knowland, očito teži za tem, da bi preprečil morebiten razdor med Kongresom in predsednikom Eisenhowerjem glede ameriške akcije v primeru, če bi Kitajska sprejela v OZN.

Knowland trdi, da ima »ogromno« podporo obeh strank za ta predlog.

PO KONGRESU FRANCOOSKIH SOCIALISTOV

Utrujeni od evropskega problema

Redni kongres je bil repriza mesec dni prej sklicanega izrednega kongresa — V novem izvršnem odboru sami pristaši EOS, toda protievropska manjšina ostala nedotaknjena

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Pariz, julija

Redni letni kongres francoskih socialistov je bil v vsem repriza izrednega kongresa, sklicanega mesec dni prej. Repriza je bil po dnevnem redu in po razpravi, ki se je razvila med »discipliniranimi« in »nediscipliniranimi«, to se pravi med pristaši EOS, ki so na minulem kongresu zmagali, in njihovimi poraženimi nasprotniki, pa tudi po vzdušju ter po nekakšni sterilnosti debate in sklepe. Leti so namreč nepotrebno vztrajali na vsem, kar je bilo nekoč ugodljivo in kar so odobrile tudi federacije. Takšen kongres je samo pripomogel odobriti sankcije, za katere se je odločil izvršni odbor proti nediscipliniranim nasprotnikom EOS in utrdil pozicije generalnega tajnika Guy Molleta, ki se je z vso vneto zavzel za to, kolikor je to odvisno od socialistov, da bi zagotovil ratifikacijo o evropski vojski, če bi to vprašanje prišlo na dnevni red francoske skupščine.

Javnost je pričakovala, da se bo kongres resneje ukvarjal z vprašanjem sodelovanja socialistov v Mendès-Franceovi vladi, ali da bo vsaj nekoliko natančneje določil svoje stališče nasproti njej. Na to so kazale tudi razprave v federacijah in sindikatih, v katerih je bilo bolj v obliki kritike bodi v obliki vprašanj sproženo to vprašanje. Mnogi so mislili, da bo kongres, ali temeljiteje pojasnil, kakaj trenutno se sodelujejo v vladi, ali pa objavil sodelovanje z Mendès-Franceom. Toda človek je dobil vtis, da organizatorji kongresa niso hoteli globlje doseči analizo svojega stališča nasproti Mendès-Franceovem poskusu in vse kaže, da so samo okrepili svoje pridržke glede morebitnega sodelovanja v vladi in ga pogojno povežali, kakor bi lahko človek to razumel iz nejasne resolucije, s svojo privolitvijo v socialni in gospodarski program, ki ga pripravljata Mendès-France oziroma Edgar Faure, ter stališčem, ki ga bo Mendès-France predlagal glede evropskega združevanja.

Sodeč po razpravi, ki se je ves čas sukala okrog evropskih vprašanj, vse kaže, da so socialistični pridržki in pomisleki glede Mendès-Franceove vlade mnogo izrazitejši v vprašanju EOS kakor v gospodarskih in socialnih vprašanjih, o katerih na kongresu sploh niso govorili. Od te strani gledan je kongres nekoliko zmanjšal pomen in obseg tiste podpore, ki so jo socialisti nudili Mendès-Franceu, ko so strnjeno glasovali z njegovo investituro. S tem, da so potrdili sankcije proti nediscipliniranim in izrekli pomisleke glede stališča, ki ga išče za evropsko vprašanje Mendès-France, pa so socialisti ali bolje rečeno njihova evropska večina okrepili »atlantski pritisk«, izražen v ultimativni obliki v poročilu o sestanku Churchill-Eisenhower, ko so zahtevali ratifikacijo pogodbe o evropski vojski, tako kakor si jo zamisljajo v ZDA.

Ali je evropsko vprašanje za francoske socialiste res važno vprašanje, od katerega ureditve je odvisna moč njihove stranke in gibanja? Ali je hotel izvršni odbor na tem sestanku zatreči začetke nastajanja frakcije, ki se je razmahnila v poslanski skupini in pretila, da bo ogrozila monolitnost stranke s tem, da je postavljala eno proti drugi večino izvršnega odbora in večino parlamenta?

mentarne skupine, nasprotujoča si v vprašanju EOS.

Na prvo vprašanje bi lahko odgovorili nikalno, sodeč po razpoloženju, ki se je med debato na kongresu pokazalo dokaj vidno: razprava o EOS je pustila delegate bolj ali manj brezbrizne in v poskus z ene in druge strani, da bi jih navdušili zanjo, se je izjalovil. Človek bi dejal, da je članstvo, zastopano na kongresu po delegatih, utrjeno in sito tega neskončnega premodrovanja. To sta menda opazila tudi izvršni odbor in njegova opozicija in vendar so šli po tej poti do konca, dokler niso tega vprašanja izčrpali, kakor pred dobrim mesecem v Pitouu. Ni dvoma, da so hoteli Molletovi pristaši svojo zmago z izrednega kongresa na rednem potrditi, do kraja poraziti pristaše Daniela Mayerja in vzpostaviti monolitni evropski izvršni odbor.

Razen enega člana je novi izvršni odbor sestavljen iz samih pristašev EOS. V tem oziru so monolitnost dosegli. Toda glasovanje je pokazalo, da je ostala protievropska manjšina nedotaknjena. Položaj po dveh kongresih je ostal, kar se monolitnosti stranke tiče, isti — v skupščini protievropska večina in evropska manjšina, v stranki pa evropska večina in evropska manjšina.

Izid volitev v izvršni odbor kaže sicer nedvomno in nesporno zmago pristašev EOS in torej tudi Molletovih pristašev, vendar pa dopušča sklep, da je priljubljenost Guy Molleta in njegovih najbolj vnetih sledilcev nekoliko padla. Po številu glasov je Guy Mollet na 23. mestu, George Britell pa na 20., vtem ko sta bila lani na sedmem oziroma tretjem. Nasprotniki EOS so povsem odpadli. Sklep, ki so ga izkušeni opazovalci povzeli, učinkuje dokaj prepričljivo — delegati so glasovali za zmernejše in tako skrhali ostrino skrajnosti, kar kaže, da bi želeli izvršni odbor, ki letos ne bi spravljal na dnevni red mnogih in perečih vprašanj, s katerimi se morajo ukvarjati francoski socialisti in Francija. To dokazuje tudi ploskanje, s katerim so pozdravili vzklík nekoga delegata: »Mar za nas, socialiste, ni nič važnejšega od EOS.« B. Pešič

Britansko-kitajska trgovina

London, 10. jul. (Tanjug). — Bivanje kitajske trgovinske delegacije v Veliki Britaniji in razgovore, ki so jih Kitajci imeli s predstavniki britanskih podjetij, presojajo tu kot zelo pomembne in uspešne.

Tu poudarjajo, da je bil ta obisk, ki je bil danes uradno zaključen, prvi korak k povečanju britansko-kitajske trgovinske izmenjave. Neposredni sad teh razgovorov je razen nekaterih sklenjenih sporazumov tudi dejstvo, da bo jeseni dvanajstletna britanska delegacija odpotovala v Peking.

Ob ustju Rdeče reke mirno

Hanoj, 10. jul. (AFP). V ustju Rdeče reke je bilo včeraj precej mirno. Boji so se bili le pri mestu Vin Jen. Pritisk vietnamskih entozevanja.



Evakuacija ob ustju Rdeče reke

je bil zlasti močan na kolonialnih cestah št. 2 in 5.

Uradni britanski krogi sodijo, kot poročajo iz Londona, da položaj pri Hanoju ni tako resen, da bi bila nujna nagla evakuacija britanskih državljanov in državljanov Britanske skupnosti narodov.

Evakuacija ob ustju Rdeče reke

Danes se je tu razvedelo, da bo Eden odpotoval v ponedeljek v Zenevo, kjer bo sodeloval v prihodnji odločilni fazi konference. Tako po prihodu v Zenevo se bo sestel s francoskim ministrskim predsednikom Mendès-Franceom, ki bo prevzel vodstvo francoske delegacije na nadaljnjih pogajanjih o Indokini. Bržkone bo imel britanski zunanji minister priložnost srečati se tudi z Molotovom. In sicer pred snidenjem za konferenčno mizo.

Londonska pričakovanja

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) London, 9. julija

Danes se je tu razvedelo, da bo Eden odpotoval v ponedeljek v Zenevo, kjer bo sodeloval v prihodnji odločilni fazi konference. Tako po prihodu v Zenevo se bo sestel s francoskim ministrskim predsednikom Mendès-Franceom, ki bo prevzel vodstvo francoske delegacije na nadaljnjih pogajanjih o Indokini. Bržkone bo imel britanski zunanji minister priložnost srečati se tudi z Molotovom. In sicer pred snidenjem za konferenčno mizo.

Tu sodijo, da tudi Mendès-France svojih razgovorov ne bo omejil samo na problem Indokine. Po washingtonskih razgovorih Churchill-Eisenhower, delu londonske skupine za proučevanje problema nemške suverenosti in prizadevanju v Parizu, da bi našli pozitivno kompromisno stališče nasproti EOS, si bosta dva zunanja ministra očitno imela marsikaj povedati v zvezi s problemom zahodno-nemške suverenosti.

Prihodnji teden bo potemtakem, kot sodijo v Londonu, Zeneva ponovno postala središče nenavadno tehtnih diplomatskih stikov. Kakšen pomen pripisujejo v Britaniji tem stikom, je videti tudi po tem, da bo Eden odpotoval v Zenevo tistega dne, ko bo tudi Churchill podal parlamentu poročilo o svojih razgovorih z Eisenhowerjem. Britanski zunanji minister tako ne bo prisostvoval zunanje-politični debati v Spodnjem domu, ki bo na zahtevo opozicije v sredo.

Ta Edenova »naglica« v zvezi z Zenevo je dala, primerjajoč jo s ponovnim poudarjanjem Dullesa, da niti on niti njegov namestnik Bedell Smith za zdaj ne nameravata priti v Zenevo, diplomatskim opazovalcem v Londonu povod za precejšnje ugibanje in močnejše zanimanje v zvezi z bližnjim Churchillovim eksperimentom o anglo-ameriških odnosih in mednarodnem položaju.

Tu nikakor ne zmanjšujejo pomena v Washingtonu doseženega sporazuma med Churchillom in Eisenhowerjem Sadovljunih naporov, da bi vskladila gledišča o bistvenih problemih

MINULI TEDEN PO SVETU

Torek je v Atenah končala delo mešana komisija Grčije, Turčije in Jugoslavije, ki je sestavila osnutek sporazuma o trojni zvezi. Kakor smo lahko tudi pričakovali, je komisija v kratkem uspešno opravila zelo važno delo. Besede iz skrajne komunistične, objavljenega po sedem dni trajajočem delu, da so tri delegacije srečne da lahko poudarijo duha razumevanja in medsebojnega zaupanja na konferenci, najbolje osvetljujejo prijateljsko vzdušje.

je in kažejo, kako lahko so bili skeptici sprejeti.

Bliža se dan sestanka treh ministrov in svecenega podpisa sporazuma o balkanski zvezi. Naše balkansko področje, z njim pa tudi vsa Evropa bo dobila pomemben instrument za obrambo varnosti in mira. To bo vsekakor še en prispevek k skupnim naporom miroljubnih sil na svetu in lep primer stvarnega in ustvarjalnega pojmovanja skupnih koristi narodov treh držav — primer, tako potreben sedanjemu svetu.

V GUATEMALI MIRNO

Guatemala je mirno. Zopori so nabitto polni. Iščejo prostora za nove zapore. V soboto sta voditelja revolucije polkovnika Armas in Monson z ameriškim veleposlanikom Purilovom prispele z letalom iz San Salvadorja v

»svobojeno« glavno mesto Guatemala, v katerem so bile že končane prve ustrelitve in aretacije kakih 1000 Arbenzovih pristašev. Polkovnik Armas je imel prvi grozljivi govor: »adsko Guatemala monsignor Avelana pa je naslovil na vernike pastirsko pismo z željo, da se



»Ljudstvo je z velikim navdušenjem izbralo novega predsednika republike«

»brezbožniki ne bi več vrnil v Guatemala« in z blagoslovom zmagovalcem.

Spor v vladojoči hnti se je končal z zmago »revolucionarnih uniterfrutovske garniture: polkovnik Armas je postal predsednik. Prišla so tudi prva »mednarodna« priznanja nove hunte od vlad Dominika, San Salvadorja, Costarke in Venezuele.

Z novo hunto so se rodila tudi nova junaštva: agrarno reformo so zavrli, nepisimo so izgubili volilno pravico, pismeni pa dobili obveznost, da morajo glasovati, napovedana je zgraditev guatemalskega dela panameriške ceste, začela se je reorganizacija in običenje vojske ter državnega aparata, iz katerega mečejo Arbenzove pristaše, ki so jih po »delnih aretacijah« (delnih) menda zato, ker šteje Guatemala tri milijone prebivalcev« aretirali več tisoč.

Vtem ko je nastal v Guatemali armanovski mir, na svetu še ni tako mirno. Ni se še povsod pomirila vest, ne v ZDA, ne drugod. Se zmerja kometarizirajo usode zakonite guatemalske vlade, ključno vlogo Varnostnega sveta in tisto teorijo, po kateri naj panameriška organizacija zamenja to svetovno ustanovo na področju zahodne poloble.

NA ZAHODU POSLABŠANJE ODNOSOV

Minuli teden, prvi po razgovorih Churchill-Eisenhower v Washingtonu, je prinesel tudi poslabšanje odnosov v Zahodni Evropi — med Parizom in Bonnom. Začelo se je z znano Adenauerjevo izjavo o EOS in običenju živiti Nemčije, ki so jo v Parizu razlagali kot »kanclejev ultimata«. Že prej napovedani obisk Beaumonta, Mendès-Franceovega tajnika za zunanje zadeve, v Bonnu je francoski visoki komisar v Zahodni Nemčiji v ponedeljek odpovedal.

Medtem je v Londonu začela delati angleško-ameriška komisija, ki naj prouči vse oblike prve točke washingtonskega komuniqueja: suverenost Zahodne Nemčije bodi v okviru EOS, bodi zunaj njega. Francija, tretja okupacijska država v Zahodni Nemčiji, ne sodeluje v teh razgovorih in bo o končnih predlogih mešane komisije samo obveščena. To je še bolj vplivalo, da se je položaj poslabšal tembolj, ker je Mendès-France zadnje dni zelo zaposlen z vprašanjem indokitske vojske, zaradi česar naj bi vprašanje EOS potisnil nekoliko v ozadje. Prav tedaj pa so začeli nerti o EOS forsirati bolj kakor kdaj koli prej, in sicer brez prave podlage za razpravo.

Predvčerajšnjim pa je prišla še Beaumontova izjava pred zunanje-političnim odborom francoske skupščine, ki nedvoumno osvetljuje nastali položaj in nasprotja med stališčem Pariza na eni strani in stališčem ZDA na drugi strani. Beaumont je rekel, da bi ločitev bonnske pogodbe od pariške spovročila velike pravne in politične težave in da »francoska vlada nikakor ne bi smela privoliti v ločitev teh dveh pogodb. Se več, zelo jasno je izrazil pariško nezadovoljstvo z londonskimi razgovori, ki je rekel, da je skrajna koli praktična ureditev nemškega vprašanja še sodelovanje Francije izključena«.

Za zdaj ni vidnih znakov, da bi se takšen položaj hitro spremenil. Njegov nadaljnji razvoj bo pač odvisen od končnih sklepov na londonskih razgovorih, pa tudi od končnega izida zenevske konference, ki bo kaj kmalu znan.

O. Miličević

Sovjetski protest

Teheran 10. jul. TASS sporoča, da je sovjetski veleposlanik v Teheranu Lavrentjev izročil iranskemu zunanjemu ministru Entezamu noto, v kateri sovjetska vlada protestira zoper nedavna pogajanja med Iranom in ZDA, katerih cilj je po mnenju sovjetske vlade, da bi se Iran priključil k turško-pakistanskemu paktu.

VELIKE POPLAVE V AVSTRIJI

Okoli 50.000 ljudi brez strehe

Doslej je znanih 14 smrtnih žrtev — V Zgornji Avstriji so že evakuirali 10.000 prebivalcev — Na Tirolskem je 2 metra snega

Dunaj, 10. julija (Tanjug). — Poplave, ki so prizadele Avstrijo in Bavarsko so danes pokazale katastrofalne posledice. Področje od Regensburga do Dunaja je poplavljen, okoli 50.000 oseb pa je ostalo brez strehe. Pod vodo je na stotine vasi. Po prvih poročilih je bilo doslej 14 smrtnih žrtev. Prebivalstvo v prizadetih krajih rešuje 5000 ljudi. Donava se je razlila v veliki širini, njeni pritoki so prebili nasipe in povzročili neprecenljivo škodo; zlasti hudo je prizadeto mesto Linz v Zgornji Avstriji, kjer je voda poplavela okoli 1000 hiš. Juzgozahodno od Linza je nastalo jezero, dolgo 6 km, široko pa 2 km.

Iz Tirolske, Salzburga, Stajerske, Gornje in Spodnje Avstrije prihajajo poročila o novih podobnostih glede hudih vremenskih nepravil. Promet v mnogih mestih in vaseh je možen samo s čolni. Akcij reševanja se udeležuje vse orožništvo, gasilske čete in helikopteri. V Zgornji Avstriji so že evakuirali 10.000 prebivalcev in okoli 50 naselij. V tej pokrajini je 150 cest pod vodo, v mnogih krajih pa prekinjen ves telefonski in železniški promet.

Davi se je začela evakuacija Linza in nad 100 ljudi, ki so stanovali v naselju jeklarskega kombinata »Voest«, v Zgornji Avstriji so bile doslej 4 smrtno žrtve.

Po meteoroloških poročilih bo nocoj Donava narasla pri Dunaju do 7 m. Tirolska kaže popolnoma zimsko podobo, ker so nekateri predeli pokriti s snegom, ki je visok 2 m.

Sestanek Grünther-Mendès-France

Pariz, 10. jul. (Reuter). Vrhovni poveljnik notranjskega pakta general Grünther je danes prvič obiskal francoskega ministrskega predsednika Mendès-Franceja in imel z njim kot poročajo, neuradne razgovore.

Mendès-France je nedavno sporočil, da se je general Grünther strinjal s tem, da bi nekateri francoske enote umaknili iz poevljava severno-atlantskega pakta

— Z VSEH STRANI SVETA —

INDOKINA

Sporazum o ujetnikih

Tokio, 10. jul. (AFP). Pekinski radio poroča, da so se vojaški predstavniki dveh vojskujočih se strank v Indokini sporazumeli na konferenci v Trung Diju o izbojšanju življenjskih pogojev ujetnikov. Radio pripominja, da so pogajanja o tem vprašanju zaključili in da so francoski ter vietnamski predstavniki v zgodnjem vzdušju dosegli sporazum o mnogih bistvenih vprašanjih v zvezi s tem problemom.

Priprave za evakuacijo iz Hanoja

Hanoj, 10. jul. (AFP). Tu so že izdelali načrte za morebitno evakuacijo kakih 6000 Francozov iz Hanoja. Evakuacija bi začela, če bi Ho Si Minhove enote prišle ofenzivno na Hanoj, in sicer bi jo izvedli s transporthimi letali. Če da je general Ely še izdal nekatere ukaze v zvezi z ukrepi, ki bodo storjeni, če se bo začela vietnamska ofenziva ali če bo prišlo do ustavitve sovražnosti.

OILE

Prometna nesreča

Coronell, 10. jul. (AP). V mestu Coronell sta trčila avtobus in tovornjak. Pet ljudi je bilo ubitih, osemnajst pa ranjenih.

ZDA

Podpora resoluciji vrhovnega sodišča

Starlight, 10. jul. (AP). Upravni odbor največje organizacije ameriškega židovskega dobrotelnega društva je sprejel resolucijo, v kateri izraža popolno podporo odloku vrhovnega sodišča ZDA o ukinitvi ravnega razlikovanja v državnih šolah. Odbor je

tudi pozval ameriški senat in zunanje ministrstvo, naj ratificirata konvencijo OZN o genocidju.

Za gradnjo vojaških objektov

Washington, 10. jul. (AP). Ameriški senat je sprejel osnutek zakona o podelitvi 837 milijonov dolarjev za izgradnjo kakih 300 vojaških, pomorskih in letalskih objektov v ZDA in prekomorskih delih.

Predlog treh guvernerjev

Washington, 10. jul. (AFP). Guvernerji ameriških držav Colorado, Texas in Pensilvanija, ki so se vrnili s potovanja po Daljnem vzhodu, so poslali danes poročilo ameriški vladi, v katerem predlagajo, naj bi Japonska vzpostavila s Kitajsko sodelovanje in kontrolirane trgovinske odnose. Pri tem so poudarili, da to še nikakor ne bi pomenilo priznanje Kitajske, temveč samo priznanje dejstva, da je Kitajska najbližji in najvažnejši sosed Japoncev in da se njuni gospodarstva v določenem smislu dopolnjujeta.

Krediti za pomoč tujini

Washington, 10. julija (AFP). Senatski odbor za zunanje zadeve, je sklenil sponožiti za 347 milijonov dolarjev znesek kreditov, ki so odobreni z zakonom o pomoči tujini. Odbor pa je tudi sklenil povečati v nekaterih drugih ozirih pomoč tujini za kakih 100 milijonov dolarjev. Ker je Predstavniki dom se odobrili prvotni znesek, bodo morali osnutek zakona o pomoči tujini ponovno obravnavati.

JUŽNA KOREJA

»Politična konferenca«

Seul, 10. jul. (AP). Južnokorejski predsednik vlade Pju Jung Tao je

sklicel danes ameriško-južnokorejsko politično konferenco. Pju Jung Tao je bil hkrati tudi zunanji minister in predstavniki Južne Koreje na zenevski konferenci o Koreji. Je uveljavljen izjavil, da so ameriško-južnokorejsko politično konferenco sklenili zato, ker se zenevski konferenci ni posrečilo urediti korejskega vprašanja.

KENIJA

Izvršitev smrtne kazni

Nairobi, 10. jul. (AP). Včeraj so v saporu v Nairobiju obesili sedem na smrt obsojenih članov plemena Kikuyu, izmed katerih sta bila dva obtožena da sta ubila svoje strazarje.

INDIJA

Ob imenovanju veleposlanika v FLRJ

New Delhi, 10. jul. (Tanjug). V Delhiju so včeraj uradno objavili, da je bil Radževvar Dajal stalni indijski delegat pri OZN imenovan za veleposlanika v Indiji v FLRJ s stalnim sedežem v Beogradu. Veleposlanik Dajal bo prevzel novi položaj v oktobru.

HONGKONG

Kitajci so vrnil mornarje

Hongkong, 10. ju. (Reuter). Devet britanskih mornarjev, ki so jih minuli mesec odpeljale kitajske oblasti, medtem ko so za zahavo križarji mimo kitajskih otokov v bližini Hongkonga, se je vrnilo danes v Hongkong.

DELO EKONOMSKO-SOCIALNEGA SVETA OZN

Poročilo komisije za mamila sprejeto

Soglasno so tudi sprejeli resolucijo Indije in Jugoslavije

Zeneva, 10. jul. (AFP). Komisija za socialna vprašanja Ekonomsko-socialnega sveta OZN je obravnavala in sprejela poročilo o IX. zasedanju komisije za mamila.

Komisija je med drugim sprejela resolucijo, v kateri priporoča, naj bi v raznih deželah ustanovili posebne ustanove za zdravljenje ljudi, ki uživajo mamila.

Predsednik komisije je poudaril, da je neizpodbito ugotovljeno, da zdravljene osebe ki uživajo mamila, tako da jim dopuščajo prostoto gibanje, ni učinkovito in da je učinkovito samo zdravljenje ljudi v bolnišnicah, kjer so pod nadzorstvom.

Komisija je tudi soglasno sprejela resolucijo, ki sta jo predlagali Indija in Jugoslavija, pozivajoč komisijo za mamila, naj

Jules Moch proti EOS

Bonn, 10. jul. (AFP). Zahodnonemški socialnodemokratski časnik »Rhein Zeitung« objavlja danes intervju z bivšim francoskim socialističnim ministrom Julesom Mochom, ki poudarja, da bi ratifikacija sporazuma o EOS imela usodne posledice za Francijo, Nemčijo, Evropo in mir. Moch predlaga kot edino rešitev.

Jules Moch je zatem izjavil, da bi vključitev Zahodne Nemčije v Malo Evropo odstranila sleherni možnost, da bi na mirnem način vzpostavili enotnost te države.

BELEŽKE S POTOVANJA PO AVSTRIJI

PIŠE POSEBNI DOPISNIK BORBE JOZE SMOLE

Gospodarski in socialni napredek

Na naše vprašanje, na katerem področju je Avstrija najbolj napredovala, je namestnik zveznega kanclerja in predsednik Socialistične stranke dr. Adolf Schärff odgovoril:

»Na področju zaposlenosti. Vtem ko je bilo pred vojno zaposlenih v Avstriji samo 1.300.000 ljudi, jih je zdaj 2.000.000. Število zaposlenih je torej naraslo za 700.000. To seveda ne pomeni, da smo brezposelnost odpravili. Po uradnih podatkih iz februarja imamo v Avstriji registriranih 308.000 brezposelnih. To je še zmeraj mnogo, zlasti za deželo, ki ima 7 milijonov prebivalcev. Drži pa, da je sedanje število brezposelnih neprimerno manjše, kakor je bilo v prvi republiki.»

Razen tega moramo pomisliti, da se je znatno povečalo število zaposlenih žensk, tako da je za sedanji položaj v Avstriji čedalje bolj značilno, da delata v delavskih družinah mož in žena. To je tudi nujno potrebno — so nam pripovedovali Avstrijci — ker je življenje tako drago, da samo ena meza za preživljanje ne zadostuje.

AKTIVA V EVROPSKI PLAČILNI UNIJI

Ko smo govorili z ministrom za finance dr. Kamitzem (Ljudska

Porabila jo je predvsem za kapitalno graditev. V tovarnah, ki smo si jih ogledali, smo videli vse polno velikih strojev iz Marshallove pomoči, na novih elektrarnah pa napisane, da so bile zgrajene s krediti iz te pomoči.

ELEKTRIFIKACIJA ZELEZNIC

Avstrijska vlada je nedavno podrobno razpravljala o dveh novih načrtih: o avtomobilski cesti Dunaj-Linz (ki jo je začel graditi Hitler) in o popolni elektrifikaciji zahodnih železnic. Po daljši razpravi, v kateri so mnogi podvomili o smotrnosti graditve avtomobilske ceste v tem trenutku, sta bila oba načrta odobrena.

V Avstriji čedalje bolj razpravljajo tudi o potrebi po elektrifikaciji južne železnice. To vprašanje so sprožili v javnosti ob nedavni proslavi 100-letnice semerinškega predora. Kolikor smo mogli povzeti iz pogovorov s posameznimi vodilnimi činitelji, so Avstrijci zainteresirani na tem, da bi bila elektrificirana vsa južna železnica od Dunaja do Trsta in da bi ta veliki načrt uresničili v sodelovanju z našo državo. Mnogi Avstrijci, gospodarski strokovnjaki, kakor tudi mnogi politični voditelji so poudarili, da bi takšno skupno jugoslovansko-avstrijsko javno delo

določenega mednarodnega statusa Avstrije in v tej zvezi neurejenega vprašanja bivše nemške imovine, in drugič, zaradi inflacije, ki jo je preživljala Avstrija. Zdaj pa je vlada sklenila, da ne bo več čakala in da bo kmalu predložila zakonski osnutek, ki ga že pripravlja. Glavni tajnik Socialistične stranke Waldbrunner je rekel, da bo s tem zakonom urejeno še zadnje kritično vprašanje s tega področja. Na nacionalizirano industrijo in rudarstvo odpade zdaj kakih 22% vsega avstrijskega gospodarstva. Nacionalizacija zajema sledeča področja: baker 100%, svinec in cink 100%, železna ruda 99,6%, jeklo 94,5%, premog 93,5%, električna energija 85% in aluminij 70,4%.

Nacionalizirana podjetja so po splošnem priznanju zelo napredovala. Vprašanje, kdo je z gospodarskega stališča močnejši, privatna ali državna lastnina, pa je še zmeraj odprto. Glavni razlog je vsekakor v tem, da v nacionaliziranih podjetjih niso šli dalje od državno kapitalističnega upravljanja. Sicer imajo tudi podjetja svete, ki jih volijo delavci, toda njihova pristojnost je zelo omejena. V Socialistični stranki že razpravljajo o tem vprašanju, toda za zdaj še nimajo pripravljenih na tem področju pomembnejših ukrepov. V tovarnah, ki smo si jih ogledali, smo videli, da posvečajo socialni politiki, zdravstveni zaščiti in graditvi stanovanj precej pozornosti. Delavci pravijo, da se je v tem oziru njihov položaj znatno izboljšal.

»NA ONI STRANI BARIKAD«

Marsikaj so v Avstriji storili, marsikaj pa bodo morali še storiti, in sicer na vseh področjih. In tu nastane vprašanje, ali je za nadaljnji razvoj položaja koristno ohraniti sedanjo koalicijo med Ljudsko in Socialistično stranko, to se pravi med meščansko in delavsko stranko, koalicijo, zgrajeno od zveze vlade do najnižjih organov oblasti. Ko so kanclerja Raaba v Londonu vprašali, ali je ta koalicija čvrsta in ali bo še dolgo na krmilu, se je odgovoril duhovito ognil. Rekel je, da je koalicija doslej funkcionalna.

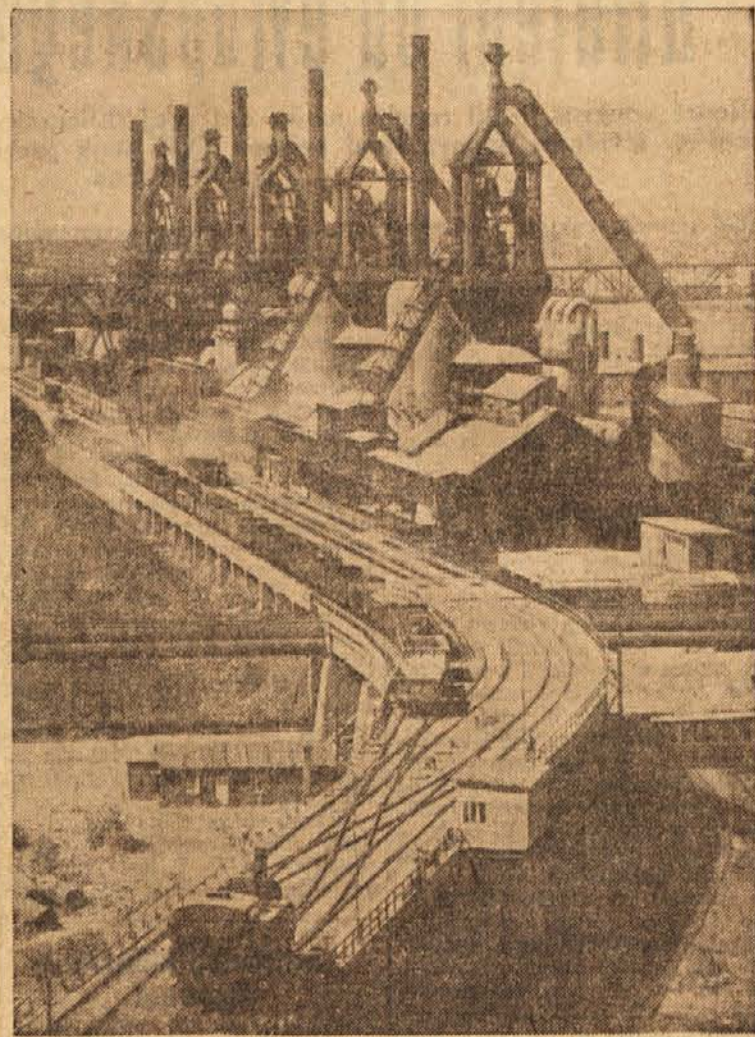
Voditelji obeh strank pravijo, da je koalijska vlada nujno potrebna v sedanjih nenormalnih razmerah, ko je dežela še okupirana in ko čaka vse avstrijsko ljudstvo kot glavna odkupna naloga napraviti konec okupaciji in doseči suverenost. »V teh razmerah je možno sedeti in razgovarjati za isto mizo s tistimi, ki so bili onkraj barikad in s tistimi, ki so nas zapirali,« je rekel namestnik kanclerja in predsednik Socialistične stranke dr. Schärff.

Predsednik Körner

Predsednik republike Avstrije Teodor Körner se je rodil 24. aprila 1873 v mestecu Uj Senji pri Komarnu, kjer je služil njegov oče kot aktivni oficir. Po končanih nižjih solah je leta 1891 uspešno dovršil visoko vojno realno učilišče v Moravski Beli Cerkev, leta 1894 pa še tehnično vojno akademijo na Dunaju. Pozneje, po prvi svetovni vojni, je bil na dunajski tehnični fakulteti diplomiran. V vojaški službi je hitro napredoval. Med prvo svetovno vojno je postal polkownik, po vojni pa generalmajor.

Po vojni se je Körner nekaj časa ukvarjal z organizacijo nove avstrijske vojske. Po upokojitvi leta 1924 je bolj aktivno posegel v politično življenje in postal tajnik socialnodemokratske parlamentarne frakcije. Zaradi ostrega protesta proti nasilju nad delavci v Linzu je bil leta 1934 aretirani in obsojen na 11 mesecev zapora. Leta 1944 ga je aretirala tudi Gestapo.

Po drugi svetovni vojni je postal Körner dunajski župan, leta 1951 pa kot kandidat Socialistične stranke po smrti svojega predhodnika dr. Karla Rennerja tudi zvezni predsednik.



Jeklarna v Linzu

USIA podjetja

Avstrijska vlada nima nobenega vpogleda niti kontrole nad poslovanjem sovjetskih podjetij — Navzlic temu, da je v njih blago tudi do 50 odstotkov cenejše, pa je ostal politični vpliv »magazinov USIA« neznan

Sovjetske trgovine za prodajo blaga na drobno, tako imenovani »Magazini USIA« so za Avstrijo svojevrstno gospodarsko vprašanje.

nih sovjetskih okupacijskih oblastih, ki niso podvrženi nobeni avstrijski kontroli. Cene v magazinih USIA so

sovjetskih rokah 350 industrijskih podjetij v Avstriji, v katerih je zaposlenih kakih 70.000 avstrijskih delavcev in uslužbencev. Avstrijska vlada nima nobenega vpogleda niti kontrole nad poslovanjem teh podjetij USIA (USIA = Upravljenije sovjetskim imučstvom v Avstriji).

Avstrijo zlasti teži sovjetsko izkoriščanje avstrijskega petroleja. Gre za dokaj bogate vrelce. Sovjeti izkoriščanje nenehoma razširjajo in mnogi Avstrijci so nam rekli, da se Rusom očitno mudi. Strokovnjaki računajo, da so od leta 1945 do konca leta 1953 na področju Zistersdorfa načrpali kakih 13.600.000 ton petroleja.



nje. Te trgovine niso podvržene nobeni avstrijski kontroli, ker davkov, taks ali carine za uvoženo blago sploh ne plačujejo. Zato lahko prodajajo blago ceneje od avstrijskih trgovin. V Avstriji je zdaj kakih 200 takšnih sovjetskih trgovin, od teh polovica na Dunaju. V njih prodajajo najrazličnejše blago široke potrošnje, kakor n. pr. čevlje, vino, žganje, likerje, radijske aparate, kolesa, fotoaparate, pohištvo, ure, pisalne stroje, igrače, šivalne stroje itd. To so predvsem izdelki industrijskih podjetij, ki so zdaj v sovjetskih rokah, ostalo pa je iz vzhodnoevropskih dežel uvoženo blago. To blago prihaja v Avstrijo v vago-

mnogo nižje od cen v avstrijskih trgovinah. Ponekod znaša razlika do 50%. SZ je skušala z odstranitvijo teh trgovin pridobiti samopajanje avstrijskega delovnega ljudstva. Avstrijska vlada je po-

REZULTATI ZADNJIH SPLOŠNIH VOLITEV 1953

Stranka	Število glasov	Odstotek	Mest v parlamentu
Socialistična	1.818.517	42,11	73
Ljudska	1.781.777	41,26	74
Zveza neodvisnih	472.866	10,95	14
KP	228.159	5,28	4

DUNAJSKA MESTNA OBČINA

Socialistična stranka	52 mest
Ljudska stranka	35 mest
Kominformovska KP	7 mest
Zveza neodvisnih	6 mest

zvala prebivalstvo, naj ne kupuje blaga v sovjetskih trgovinah. Po priznanju avstrijskih vladnih predstavnikov pa ti pozivi na patriotizem avstrijskih državljanov niso dosegli večjega uspeha. Mnogi ljudje še zmeraj kupujejo blago v magazinih USIA, zlasti stvari, ki so mnogo cenejše. Delovanje sovjetskih nadrobni trgovin v Avstriji nam postane dokaj jasno, če pomislimo, da znaša njihov letni promet približno 2 milijardi šilingov. Te trgovine nedvomno kršijo avstrijsko gospodarsko politiko, zlasti glede nekaterih predmetov. Toda SZ svojega glavnega cilja ni dosegla. Političen vpliv magazinov USIA je neznan.

Za slehernega Avstrijca je glavno neodvisnost dežele, konec okupacije. Vsi Avstrijci dobro vedo, kdo je doslej preprečeval sklenitev državne pogodbe. Razen tega Avstrijci vedo, da je zdaj v



Nova stanovanja

Socialisti se bore za povečanje kreditov za graditev stanovanj — Od konca vojne do 31. marca 1954 je dunajska mestna uprava zgradila 23.998 stanovanj, zdaj pa jih gradi še 10.256

Avstrija se je uvrstila med tiste evropske dežele, ki posvečajo stanovanjskemu vprašanju največjo pozornost. To se zrcali tako v njeni splošni politiki omejevanja najemnin kakor tudi v načrtu o graditvi novih stanovanj. Višino najemnine so uredili s posebnim zakonom, ki določa za razne kategorije stanovanj najvišjo najemnino, katere ni moč prekoračiti. S tem je avstrijskim delovnim ljudem zagotovljeno, da porabijo za stanovanje razmeroma majhen del zaslužka. Ta odstotek je vsekakor neprimerno manjši od odstotka na pr. v Nemčiji, zlasti pa v Franciji.

Sofer iz predsedstva vlade, ki nas je vozil po Avstriji, nam je pokazal svoje dvosobno stanovanje v nedavno zgrajenem stanovanjskem bloku. Tam plačuje 100 šilingov mesečno, kar je približno desetina njegove plače.

Po uradnih podatkih dunajske mestne uprave odpade na stanovanje povprečno 4% zaslužka dunajske družine. Pozneje pa so nam pojasnili, da je to razumeti tako, da delata v družini najmanj dva člana. Glavno vprašanje je zdaj veliko pomanjkanje stanovanj. Prvi namestnik dunajskega župana Pionat je rekel, da bo

ostala stanovanjska stiska zelo prečeka še nekaj let. Občina je zgradila letos 6000 stanovanj, kar je odločno premalo. Desettisoči

storjenega na tem področju. Tega jim v Avstriji nihče ne more odrekati. Treba je tudi priznati, da imajo avstrijski socialisti veliko smisla za komunalna vprašanja, v katerih so res dosegli lepe uspehe. Znano je, da so se zelo zavzemali za ureditev stanovanjskega vprašanja. Za prve republike se jim je posrečilo zgraditi

STATISTIČNI PODATKI

ovršina	83.850 kv. km
prebivalcev	6.933.905
Dunaj, glavno mesto	1.766.102 prebivalca

Industrija in rudarstvo (proizvodnja leta 1952 v tonah)

rjavi premog	5.160.964 ton
železna ruda	2.652.598 ton
bakrena ruda	140.165 ton
surovo železo	1.172.667 ton
surovo jeklo	1.057.723 ton
električna energija	3.260 milijonov kWh
vrednost uvoza l. 1952	13.958.337.000 šilingov
vrednost izvoza l. 1952	10.796.533.000 šilingov
polje	1.635.155 hektarov
gozdovi	3.030.561 hektarov

Dunajčanov že več let čakajo na stanovanja. Podoben je položaj tudi v mnogih drugih avstrijskih mestih.

Socialisti se bore za povečanje kreditov za graditev stanovanj. Socialistom gre sploh glavna zasluga za vse, kar je bilo doslej

več tisoč delavskih stanovanj, zlasti na Dunaju, kjer je bila mestna uprava od leta 1919 do fašističnega državnega prevrata v rokah socialistov. Najbolj znane velike delavske stanovanjske bloke so zgradili takrat na Trgu Karla Marxa. Od leta 1923 do

1934 so zgradili na Dunaju 64.000 stanovanj.

Stanovanja, ki jih zdaj grade, so moderno urejena. Sobe so velike in zračne. Večina stanovanj ima kopalnice. Pripomnili bi lahko samo to, da okna niso poseben velik in da so stanovanjske hiše po zunanji arhitekturi nekam staromodne. Gradbeni inženir, ki nas je vodil po Dunaju, se je strinjal z našo pripombo. Pritoževal se je, da so stari arhitekti obdržali v upravi graditve novih stanovanj vidilno vlogo in da odklanjajo moderno arhitekturo.

V graditvi novih stanovanj je zelo razveseljivo, da posvečajo veliko pozornost zelenju okrog novih stanovanjskih blokov. Mnoge hiše imajo lepe vrtove. Vsako večje naselje ali stanovanjski blok ima otroške jasle. To je zelo važno, zlasti če pomislimo, da v večini družin delata mož in žena. Otroške jasle, ki smo si jih ogledali na Dunaju in pri veliki jeklarni »West« v Linzu, so na zunan in po opremitvi moderne. Od konca vojne do 31. marca 1954 je dunajska mestna uprava zgradila 23.998 stanovanj, zdaj pa jih gradi še 10.256.

Zanimall smo se, kako je z upravo. Na Dunaju imajo strogo centralizirano mestno agencijo, ki gradi stanovanja in skrbi za njihovo vzdrževanje. Toda prebivalci vsakega stanovanjskega bloka volijo posebno telo — svet stanovalec, ki ima v upravljanju hiš posvetovalno funkcijo.

VAZNO! VAZNO!

POČITNIŠKI DOM »ORCE NIKOLOV« V OHRIDU

IMA VEČJO KOLIČINO

prvovrstnega naravnega vina

RUZICO IN CRNO

IZ IZBRANEGA SLOVITEGA OHRIDSKEGA GROZDJA!

JAKOST 12 DO 13 MALIGANOV

Cena in prodajni pogoji zelo ugodni!

Vse informacije, kakor tudi vzorce dajemo na zahtevo takoj.

UPRAVA

NASA ANKETA O GLEDALIŠKIH VPRAŠANJH

Poklicno gledališče na Jesenicah?

Prispevek h gledališki problematiki podeželja

Pred dnevi sta Uprava in Gledališki svet Mestnega gledališča na Jesenicah ob prisotnosti sekretarja OK ZKS tov. Mirka Zlatnerja razpravljala o perspektivah razvoja gledališča na Jesenicah. Iznešen je bil tudi predlog za profesionalizacijo gledališča s postopnim uvajanjem poklicnega režiserskega in igralskega kadra. Upravičenost tega koraka naj bi narekovalo dejstvo, da jeseniško gledališče s svojimi uprizoritvami po tehnični plati že dosega raven poklicnega gledališča, kar pričajo tudi razpoložljiva sredstva, medtem ko se umetniška raven igralskega podajanja, v pogojih, v katerih gledališče dela, ne more bistveno dvigniti. Ves igralski in režiserski kader je zaposlen s svojim rednim poklicnim delom, zato je razumljivo, da so največ štiri ure dnevno, ki jih lahko žrtvuje posameznik za delo v gledališču, premalo, da bi v njih prišlo do izraza sposobnosti celotnega kolektiva, kakor tudi posameznega igralca ali režiserja. Troizmenska dnevna igralska, pomanjkanje časa za študij in splošno izobraževanje, odvisnost od prostovoljne pripravilnosti in postrvovalnosti posameznikov za resno delo, splošna utrujenost po vsakodnevnem poklicu, to so objektivne in subjektivne težave, ki zavirajo in hromijo umetniško in kvaliteten rast jeseniškega gledališča. Izdatki za nastavitve režiserja in nekaj igralcev bi predstavljali samo del sedanjih materialnih izdatkov in ne bi bistveno obremenjevali proračuna LOMO, ki gledališče subvencionira.

Vse to so dejstva, ki držo, vprašanje pa je, če v celoti upravičujejo korak v profesionalizacijo. Zdi se, da je predlog nekoliko preveč podoben predlagani rešitvi naših amaterskih gledališč, kot jo je iznesel tov. Cegnar Vladislav v svojem članku o polpoklicnosti naših gledališč v »Ljudski pravici-Borbi« z dne 26. VI. 1954. Ena lastovka še ne prinese pomladi, v Cegnarjevem primeru tudi tri ne in dobro je treba premisliti, če bo v jeseniškem primeru pet ali deset lastovk prineslo pomlad. Da se razumemo: v skladu z našim družbenim in gospodarskim razvojem ter našo socialistično kulturno politiko je razumljivo, da vodijo pota k ustanavljanju novih poklicnih gledališč v merilu okrajev in mest. Posploševanje in preuranjenost v tej smeri pa lahko zapelje v slepo ulico, kajti upoštevati je treba tudi perspektive razvoja komune v najbližji bodočnosti. V okviru teh, še porajajočih se komun bodo dani tudi vsi pogoji za razrast poklicnih in polpoklicnih gledališč zlasti glede ekonomskega stališča, ki ga tov. Cegnar vse preveč omalovažuje, ko misli, da inkaso od predstav garantira že zadostna sredstva za uspešno delo.

Gorenjska ima v primerjavi z ostalimi predeli Slovenije najzavnejšo kulturno-prosvetno dejavnost zlasti v odskrem udeleževanju, o čemer pričajo številne dramske družine. V problematiki teh dramskih odskremov vedno izstopa dvoje vprašanj: pomanjkanje finančnih sredstev in režiserskega kadra. Uresničitev predloga tov. Cegnarja, da bi s pavšalom pol milijona din in z nastavitvijo nekake triumvirata za upravno, umetniško in tehnično vodstvo zagotovili vsem večjim amaterskim odrom polpoklicnost, bi predstavljala neusmiljen udarec plemeniti in živahni amaterski ustvarjalnosti. V vsakem dramskem odseku so sposobni ljudje, ki iz lastnega nagiba in prostovoljno vodijo odsek, v kolikor ni voden po odobru samega društva. Dopolj je tudi spretnih ljudi, ki se znajdejo v vseh tehničnih problemih svojih malih odrov. Res pa je, da ni sposobnih ljudi (toda ne povsod in zmerom) za umetniško vodstvo ali z eno besedo režiserjev. Vprašanje je, kje in od kod bi dobili tistih trikrat po najmanj petindvajset ljudi, kot predvideva tov. Cegnar, ko vemo, da celo obstoječa gledališča naše province nimajo na razpolago primernega upravnega, še manj pa tehničnega in tudi umetniškega kadra. Potrebo po zadnjih krije Akademija za igralsko umetnost, ki da vsako leto, mimogrede omenjeno s pretenzijami na Ljubljano in Maribor preveč obremenjeno, vrsto mladih gledaliških delavcev, s katerimi se za enkrat ne krijejo niti potrebe poklicnih gledališč.

V časopisnih stolpcih stalno iznešene težave gledališč v Celju, Kranju, Postojni in tudi Ptuj,

ki predstavljajo samo del stvarnih težav, s katerimi se ta gledališča borijo, lahko zreduciramo vedno na pomanjkanje finančnih sredstev in problematiko personala. Prav izkušnje teh gledališč, ki so se v zadnjih letih od svoje ustanovitve borila z vsemogočimi težavami in se še bore za upravičenost svojega obstoja, naj služijo tudi pri bodočem ustanavljanju poklicnih in tudi polpoklicnih gledališč, s posebnim oziranjem na to, da je vsako administrativno ukrepanje in »umetna saditev« v tem pogledu zvezana z določenimi nevarnostmi in škodo.

Ob izkušnjah teh gledališč bi bila tudi zanimiva analiza njihovega vpliva na delo amaterskih gledališč. Z majhnimi izjemami lahko ugotovimo, da poklicno gledališče nujno povzroči stagnacijo amaterske gledališke dejavnosti, kar je razumljivo, saj pri maloštevilnem prebivalstvu mesta amaterji v nobenem oziru ne morejo konkurirati poklicnemu odru. S temi je torej amaterska dejavnost okrnjena zlasti v delavskih centrih, kot sta n. pr. Kranj in Celje, medtem ko se podeželski in vaški odri nepristano razrašajo in krepijo, zlasti se ob materialni podpori poklicnega gledališča in znatno manj ob gostovanjih, ki predstavljajo le iz-

polnitev obveznega programa predstav, gledališču samemu pa prinašajo znatne finančne obremenitve. Z vsem tem nikakor ni zanikana upravičenost teh že obstoječih gledališč; nasprotno, neodpustljiv korak nazaj bi predstavljala vsaka slabitev ali celo ukinitve teh gledališč. Kljub temu in prav ob tem pa je vendarle upravičeno vprašanje: kaj pa bogata amaterska gledališka dejavnost, n. pr. Celja ali Kranja, ki sega dolga desetletja nazaj in predstavlja pomemben prispevek k naši splošni in gledališki kulturi? Ta problem, ki mu nujno sledi še vrsta drugih, je vsekakor upoštevanja vreden pri vseh bodočih poizkusih ustanavljanja poklicnih ali polpoklicnih gledališč.

Izkušnje pravkar zaključenega tekmovanja kulturno-prosvetnih društev okraja Radovljica, ki ga je organiziral Okrajni sindikatni svet, jasno pričajo o tem, da gledališke amaterske dejavnosti, ki žive danes v niti najpovoljnijših pogojih bujno in plodno življenje, nima smisla »poživljati« z nikakimi polprofesionalizacijami, kaj šele s profesionalizacijami. Z minimalnimi finančnimi sredstvi je bila dramskim odsekom omogočena medsebojna zamenjava gostovanj in s tem porušeni ožeki plot, med katerega je bilo dosežanje delo teh odskremov zaprto,

saj so v svojem kraju igrali komaj dvakrat, trikrat. Z gostovanji pa so se odprle nove možnosti, izkušnje in preizkušnje, ki terjajo večjo resnost pri delu, obenem pa nudijo tudi širšo moralno podporo.

Omenjeno tekmovanje je seveda pokazalo tudi pomanjkanje umetniškega vodstvenega kadra. Prihajajoče učiteljstvo na podeželje, ki bi moralo pri tem odigrati precejšnjo vlogo, in hvalevredni napori Ljudske prosvete, ki skuša z vsakoletnimi tečajji razširiti kader amaterskih režiserjev, predstavljajo samo del rešitve tega problema. Drugi del bi bil nemara v tem, da bi bila lahko živa, neposredno iz ljudstva rastoča ustvarjalna dejavnost tudi bogata šola našim prihajajočim gledališkim kadrom. Prav iz te žive neposrednosti so zrasli številni vrhovi naše gledališke kulture sedanje in preteklih generacij. Danes pa ta vir, ki predstavlja osnovno bogastvo naše narodnostne kulture, prihajajoča generacija omalovažuje, se je že skoraj odtrgala od njega in se raje zateka v tujerodne vzore, še preden preizkusi in dojame vse ustvarjalno bistvo lastnega sicer majhnega, toda sposobnega naroda. Po vsem tem je jasno, da ob vprašanjih naših poklicnih gledališč in ustanavljanju bodočih nikakor ne moremo in ne smemo mimo vprašanja naše amaterske gledališke dejavnosti. Festival hrvatskih amaterskih gledališč v teh dneh v Zagrebu bo lahko v vseh teh pogledih obogatil tudi naše izkušnje, brez dvoma pa bo po svoje volil tudi na trenutno polemiko o upravičenosti nekaterih gledališč in njihovi reorganizaciji v bratskih republikah. Bojan Čebulj (Konec jutri)



Ivan Meštrovič: Njegošev spomenik

LISTAM PO REVJI »BOREC«

Zdaj, ko je zaključena prva polovica letošnjega, že šestega letnika (pravkar smo prejeli tudi 7. številko) revije »Borec«, je prav, da popravimo zamudo in spregovorimo nekaj besed o slovenskem glasilu Zveze borcev, edini reviji te vrste v naši državi. »Borec«, čigar odgovorni urednik je Bojan Ajdič, v uredniškem odboru pa so tovariši: Janez Vipotnik, Tone Fajfar, Milan Škerlavaj-Petrač in Marjan Bertencelj, se more pohvaliti, da spada med najbolj razširjene slovenske revije, saj ima nad 8000 stalnih naročnikov. Tisti, ki ve, da je pri nas zelo malo revij, ki bi imele nad 1000 stalnih naročnikov, bo te številke vesel. Seveda pa si revija želi še novih prijateljev in naročnikov, in reči je treba, da jih tudi zasluži.

Kakšna je zunanja podoba »Borca«? Leta 1952 je dobil sedanjo, prikupno revialno obliko, ki ga s svojo opremo, tiskom, številnimi fotografijami in umetniškimi reprodukcijami uvršča med naše najlepše opremljene revije. Za naše razmere se mi zdi oprema »Borca« kar razkošna. Za primer naj navedem, da je samo v prvi letošnji številki 50 različnih slik, prav tako pa je v vseh drugih številkah. Posebna privlačnost teh slik so osebe, prizori in dogodki iz narodnoosvobodilne vojne. Revija objavlja tudi take, ki jih je treba šele »dešifrirati« in ob pomoči svojih bralcev se ji to večkrat tudi posreči. Dostikrat je namreč večina oseb na fotografiji že mrtvih, in šele iz odgovorov bralcev izvemmo za usodo neznanih borcev. K zunanji opremi bi povedali še to, da ima vsak zvezek lepo naslovno sliko (letos reprodukcije umetniških plastik) s partizansko tematiko naših kibarjev Boža Pengova, Stojana Batiča, Marije Keršič, Staneta Keržiča, Borisa Kalina in drugih. Članke in drugo gradivo v notranjosti re-

vije pa ilustrirajo naši znani likovniki kot France Mihelič, Božidar Jakac, Ive Subic, Vladimir Lakovič, France Slana itd., list pa objavlja tudi dela umirlih umetnikov, ki so vsak na svoj način upodabljali veliki čas.

Nekoliko smo se pregrešili zoper ustajene navade, ko smo pričel »Borca« opisovati od zunaj, namesto da bi najprej uprl pogled v njegovo vsebino. Kajti konec koncev je le vsebina tista, ki daje reviji upravičenost. Nemara je res, da se posamezen droben zvezek kake revije rad izmakne naši pozornosti, ko pa imamo pred seboj na mizi več zvezkov ali ves letnik, začutimo hitro njeno težo, smer ter pomen.

Očitno je, da ima revija, ki je glasilo Zveze borcev, čisto posebne naloge in zato v določenem smislu omejeno področje dela. Resnici na ljubo in uredništvu v priznanje je treba poudariti, da se je »Borec« dobro znašel tudi po vsebinski plati. Uvedel je v svoje številke uvodnike, ki so aktualni, kljub temu, da so posvečeni raznim pomembnim mejnikom, dogodkom in osebnostim, svojim bralcem pa nudi v vsakem zvezku zelo pisano in zanimivo branje: od člankov, črtic, pesmi, partizanskih spominov, zanimivosti do humorja, novic iz tujine, novih knjig itd. itd. Pisec kratkega poročila bi bil postavljen pred težko nalogo, če bi hotel opozoriti na vse zanimive prispevke.

Očitno je, da ima revija, ki je glasilo Zveze borcev, čisto posebne naloge in zato v določenem smislu omejeno področje dela. Resnici na ljubo in uredništvu v priznanje je treba poudariti, da se je »Borec« dobro znašel tudi po vsebinski plati. Uvedel je v svoje številke uvodnike, ki so aktualni, kljub temu, da so posvečeni raznim pomembnim mejnikom, dogodkom in osebnostim, svojim bralcem pa nudi v vsakem zvezku zelo pisano in zanimivo branje: od člankov, črtic, pesmi, partizanskih spominov, zanimivosti do humorja, novic iz tujine, novih knjig itd. itd. Pisec kratkega poročila bi bil postavljen pred težko nalogo, če bi hotel opozoriti na vse zanimive prispevke.

Simpatična stran »Borca« je med drugim tudi ta, da ima zelo veliko sodelavcev iz vseh delov naše domovine in to najrazličnejših ljudi. Poleg političnih delavcev sodelujejo pri njem bivši in sedanji aktivisti, članj Zveze borcev, bivši interniranci, ljudje, ki so vajeni peresa pa tudi taki, ki se le težko pripravijo do pisanja, ker so njihove roke trde od dela. Ta

srečanja s kmeti, obiski na gradbiščih, v tovarnah, delavskih naseljih, v predmestjih. Preprosto in morda prav zato tako nazorno je opisano srečanje s čudovitimi spomeniki stare indijske in islamske kulture. Skratka, na sleherni strani knjige je čititi prizadevanje pisatelja, da bi čim neposredneje pokazal vso kompleksnost sodobne podobe Indije.

M. T.

Dejavnost Zdrženja založniških podjetij FLRJ

Ljubljana, 10. julija (Tanjug). Nedavno ustanovljeno Zdrženje založniških podjetij FLRJ je izdalo svoj prvi bilten, v katerem je med drugim objavljen tudi osnutek zakona o založniških in časopisnih podjetjih ter drugih založniških organizacijah. Predsednik Zdrženja Ivan Bratko sodi, da vsebujejo predvideni predpisi za založniško dejavnost zelo

„Draga Ruth“ v Kopru



Najmlajše slovensko poklicno gledališče v Kopru je 5. t. m. zaključilo svojo letošnjo sezono a komedijo ameriškega pisca Normana Krasne »Draga Ruth«. To je bila osma premiera v letošnji sezoni, v kateri je gledališče odigralo 70 predstav v 16 krajih koprškega okraja. Samo tisti, ki podrobno pozna razmere, v katerih dela koprsko gledališče, ve, kakšni so bili napori tega mladega kolektiva. Majhni odri, nezakurjene dvoranice, primitivna tehnična sredstva (gledališče ima samo dva reflektorja), vse to povzroča, da so člani kolektiva do maksimuma izčrpali svoje moči vedno od itak premajhnega števila igralcev — vseh skupaj jih je nastavljenih pet — je resno zbolela. Ne bilo bi prav, da bi slovenska beseda z odra zamrla ravno tam, kjer jo najbolj potrebujejo, v krajih, kjer je bila četrti stoletja zatirana in preganjana.

Komedijo »Draga Ruth« je kot gost režiral član SNG iz Trsta in znani igralec Joško Lukež. »Draga Ruth« je uspeła nepričakovano dobro, za kar ima nedvomno največje zasluge ravno režiser, ki je na premieri tudi gostoval v vlogi zaročenca Alberta Kummerja. Predstavo je pozivila z mladostno anaravno igro Breda Urbšičeva v vlogi male pubertetnice, ki boče prehiteti svoj razvoj. Ugaljal je tudi Ernest Zega kot sodnik Colikus in na reprizi — Igor Pelan kot Albert Kummer, Majda Skrbinkova kot Edith in Ivo Pušnar kot Chuck. Scene je napravil Janez Klasič.

B. Resimič piše knjigo o Titu

Delavski pisatelj Branislav Resimič, ki je znan po knjigi o narodnem heroju Rade Končarju »Trši od jekla«, zdaj dokončuje svojo knjigo o življenju in delu tovariša Tita. Prvi del knjige bo kmalu izšel.

Ime pisatelja Branislava Resimiča nam je znano iz prispevka k biografiji tovariša Tita. V dneh gospodarske krize 1928, ko je KPJ vodila delavski razred Jugoslavije v boju za višje mezde, je na pritisk sindikata kovinarjev in delavcev ključavničarske delavnice »Hamelc« v Zagrebu lastnik moral sprejeti zahtevo delavcev in povečati urno mezdo za 25 par. Na sporazumu sta bila tudi podpisana Josipa Broza, tedanjega sekretarja kovinarjev za oblast Zagreb in delavskega zapupnika Branislava Resimiča.

Ker je živel dolgo časa skupaj s tovarišem Titom, borec se v okviru sindikatov proti izkoriščanju in žandarjskim metodam obratovanja z delavskim razredom, je Resimič lahko v svoji knjigi zbral bogate podatke in doslej neznanne momente iz revolucionarne preteklosti tovariša Tita. A. V.

Kulturne beležke

Rodoljub Čolakovič: »Vtisi iz Indije«

(»Bratstvo-Jedinstvo«, Novi Sad)

Knjiga je komponirana zelo preprosto: v njej je opisano takorekoč iz kraja v kraj potovanje naše misije dobre volje po Indiji. Po programu je pot držala ob robu Indije, ob Arabskem morju in Bengalskem zalivu, trikrat pa je segla globoko v notranjost dežele. Zapiske o doživljanjih s te poti vzbude v bralcu nazorno predstavo o ogromnih širjavah Indije, njeni nacionalni in kulturni pestrosti, o kontrastih njene družbeno-gospodarske sestava. V njej so zapiski o debatah članov misije z indijskimi osebnostmi, o tako imenovanem jezikovnem vprašanju v Indiji,

srečanja s kmeti, obiski na gradbiščih, v tovarnah, delavskih naseljih, v predmestjih. Preprosto in morda prav zato tako nazorno je opisano srečanje s čudovitimi spomeniki stare indijske in islamske kulture. Skratka, na sleherni strani knjige je čititi prizadevanje pisatelja, da bi čim neposredneje pokazal vso kompleksnost sodobne podobe Indije.

M. T.

Dejavnost Zdrženja založniških podjetij FLRJ

Ljubljana, 10. julija (Tanjug). Nedavno ustanovljeno Zdrženje založniških podjetij FLRJ je izdalo svoj prvi bilten, v katerem je med drugim objavljen tudi osnutek zakona o založniških in časopisnih podjetjih ter drugih založniških organizacijah. Predsednik Zdrženja Ivan Bratko sodi, da vsebujejo predvideni predpisi za založniško dejavnost zelo

ugodne določbe. Zlasti glede obdavljenja. Zdrženje bo kmalu imelo štiri sestanke s pisatelji, redaktorji, prevajalci in kulturno-političnimi delavci, na katerih bodo obravnavali vprašanje izdavanja marksistične literature, solskih knjig, domače in svetovne književnosti.

Festival Mednarodnega društva za sodobno glasbo v Jugoslaviji?

Jugoslovanski skladatelji obravnavajo možnost, da bi bil festival Mednarodnega društva za sodobno glasbo 1956 v Jugoslaviji. Opazio omenjajo kot najverjetnejši kraj, kjer bi bil festival.

Jugoslavija sodi med najstarejše člane Mednarodnega društva za sodobno glasbo. Predstavniki njenih skladateljev Josip Slavenski, čigar »Simfonija Orienta« je bila izvajana na letošnjem festivalu društva v Izraelu, se je udeležil tudi svetovnega obdnega zbora društva, ki je bil 1922 v Mozartovem rojstnem mestu Salzburgu. (Jugopress.)

Hrvatski ansambel osvojil prvo nagrado na mednarodnem festivalu

Nedavno je državni ansambel narodnih plesov in pesmi Hrvatske odpotoval v Anglijo na festival mednarodne folklorne v Langolen. Izmed folklornih ansamblov 26 narodov, kolikor jih je nastopilo na tem festivalu v Langoleni, je ansambel narodnih plesov in pesmi Hrvatske osvojil prvo nagrado.

Novo knjige

- Zbirka »Svetovni roman«: Kristmann Gudmundsson: Jutro življenja. Čudovit opis elementarnih čustev in strasti iz življenja islandskih ribičev.
- Zbirka »Sodobni roman«: Leonhard Frank: Jezusovi apostoli. Dramatičen opis življenja v pozvolni Nemčiji.
- Roman Rolland: Jean Christophe, II. del. Vsi, ki so prebrali prvo knjigo te velike umetnine, bodo z veseljem segli tudi po tej in naslednjih knjigah.
- V prodaji je že delo mladega slovenskega pisatelja Bena Zupančiča: Veter in cesta. Pet zanimivo napisanih novel iz današnjih dni.
- Okrog 20. julija pa izide tretja knjiga »Nove ljudske knjiznice«, poveš Moricza Szgimonda SANDOR ROZA.

Otrok ne pozna očeta

V vrsti družbenih sprememb, ki jih je povzročila naša revolucija, pomeni vsekakor pomembno socialno dejstvo, da je zdaj nezakonski otrok v zakonitem in gmotnem oziru izenačen z zakonskim. Toda globoko zakoreninjeni nazadnjaški nazori o teh otrocih kot nekakšnih bitih nižje vrste, kot otrocih, ki so že s tem, da so se rodili, prinesli s seboj srčanost in zato nimajo moralne pravice, da bi bili enakopravni člani družbe — to pojmovanje se le počasi spreminja in zato nezakonski otrok čisto zaradi tega trpi. Tisti, ki imajo nezakonskega otroka, jim čisto ne izpričujejo prave ljubezni, izgubljajo se svojim obveznostim, ne skrbe za njihovo vzdrževanje in vzgojo in jih prepustijo raznim vplivom. Takšno stališče seveda prinaša s seboj negativne posledice.

Nezakonski otroci so družbeni problem. Dočakani s prezirom in brez zadostne nege od prvega dne življenja, takoj prepustjeni skrbi tujih ljudi ali družbenih ustanov, so nezakonski otroci pogosto slabotni, bolehní, manjka jim življenjske moči. Njihova smrtnost je večja kot smrtnost zakonskih otrok. Ker rastejo in se razvijajo v posebnih okoliščinah, brez ljubezni staršev, ker jih surova okolica čisto ponižuje in žali, so ti otroci težaven vzgojni problem, in če so popolnoma zapušteni, potem večinoma zaidejo v družbo mladih kriminalcev in potepuhov. Ze samo odnos do staršev, do matere, ki ga nosi in pričakuje brez ljubezni, pa ga potem vseljubi ali zavrne, ali pa mu vsaj vse življenje očita, da ji je s svojim prihodom na svet uničil srečo, in do očeta, ki je najbolj pogosto neznan — že ta odnos sam pomeni za nezakonskega otroka hudo življenjsko vprašanje. Otroka silno muči kompleks, da je brez očeta. Dorašča brez ljubezni, kot odvečno bitje, zapira se vase, postaja čudaški, nezaupljiv, osoren, čisto podleže raznih hibam

(n. pr. jecljanju), kar vse se lahko kasneje razvije v patološki občutek »večne krivde«. Ali pa, nasprotno, na vse to reagira s protestom proti vsej družbi in ubere pot maščevanja in kriminala. Nekateri matere vzgajajo otroka, da bi se izognile poniževanju sebe in otroka, docela izolirano in tako spet preprečujejo njegovo normalno vraščanje v družbeno skupnost.

Nepravilno stališče odraslih čisto vpliva tudi na vedenje otrok nasproti njihovim tovarišem — nezakonskim otrokom. Le-te običajno odkrito prezirajo in omalovažujejo. Nezakonski otrok mora trpeti, medtem ko se drugi ponašajo z očetom. Zaljijo ga in tako mora, braneč svoj ugled, čisto tudi storiti nevoljene stvari, prevzemati nase tujo krivdo in podobno. Tudi po tej poti včasih zaide v potepušvo in kriminal. Po drugi plati pa mu edino ta pot preostane, ker so ga popolnoma zanemarili in zapustili. O tem bi lahko kriminalna

psihologija več povedala. Vzgojni problem nezakonskega otroka se dá najbolje urediti v družinskem krogu. Zato je najboljša rešitev, če se najdejo ljudje, ki ga posvoje in vzgajajo kot svojega.

Učitelji po šolah so dolžni posebno pozorno skrbeti za takšne otroke, onemogočiti sleherni morebitno surovost nasproti njim, ublažiti njihov občutek ponižanosti, jih spodbujati in podpirati. B. P.

Svetilke v našem domu

Zelo važno je, kako je stanovanje osvetljeno, kajti spretno postavljena svetilka lahko precej prispeva k temu, da bo soba prijetna in udobna, in sicer veliko več kot razne druge okrasne drobnarije. Lepa namizna svetilka ali stoječa svetilka v kotu sobe lahko znatno spremenita sobo. Ni nujno, da so svetilke drage, niti ne, da so izdelane iz posebnega materiala. Za namizne svetilke lahko uporabimo kakršnokoli staro vazo ali keramiko, vrč ali podobno. Poglavitno je, da senčnik ustreza osnovi, pri čemer si je treba prizadevati, da

dosežemo ne samo skladje z osnovo, temveč tudi z materialom. Seveda mora barva senčnika ustrezati barvi osnove ali pa mora biti v takšnem kontrastu, ki skladno učinkuje.

Prijetno učinkujejo tudi majhne na zidu pritrjene svetilke, ki diskretno osvetljuje sobo. Le-te so običajno zraven ogledala ali slike, v kakem kotu nad pohištvom ali nad bifejem v jedilnici. Zlasti moramo paziti, kako je osvetljen tisti del sobe, kjer najraje sedimo in beremo dobro knjigo. Svetiloba mora biti tako usmerjena, da hkrati razsvetljuje knjižno polico in naslanjač, divan ali stol, na katerem med branjem sedimo.

Senčnike lahko napravimo iz najrazličnejših tvarin. Zanje lahko uporabimo ostanke svile, kretone, cica, tafta, lahko pa jih napravimo iz impregmiranega, pergamentu podobnega papirja.



Obleka iz modrega bombažnega blaga.



SADJE-ZDRAVILLO

Vloga sadja v prehrani ni tolikšnega pomena zaradi njegove kalorične vrednosti, kakor zaradi tega, ker vsebuje mnogo različnih snovi (vitamine, organske kisline, mineralne soli itd.), ki so neobhodno potrebne za pravilno funkcioniranje organizma. Uživanju sadja in sadnih sokov prispevajo v največjem času vse večji pomen tudi za zdravljenje nekaterih bolezni.

Zaradi majhne hranilne vrednosti sadja priporočajo debelim ljudem, da nekaj dni jedo samo sadje, ker tako njihov organizem najlažje porabi odvečne rezerve maščob. Tudi pri akutnem vnetju ledvice se je zelo dobro izkazala večdnevna prehrana s sadjem (300 do 500 g sadnega soka na dan),

ker s takšno prehrano zmanjšamo dotok organizmu škodljivih beljakovin, ki jih je v sadju sorazmerno malo.

Sadje in njegovi sokovi ne vsebujejo snovi, ki pospešujejo tvorjenje sečne kisline v organizmu, temveč jo izrivajo iz organizma. Od vseh živil je sadje najprimernejše za preprečevanje protinastih obolenj, ki jih povzroča nabiranje sečne kisline v tkivu, zlasti v sklepih.

Srčne in žilne bolezni so posledica motenj pri presnavljanju oziroma kopičenju odvečnih soli, ki smo jih dobili v organizem z neracionalno prehrano. V takšnih primerih ustrezajoča zdravila poživijo delo srca, medtem ko prehrana s sadjem pospešuje izločanje soli iz organizma.

Pri zdravljenju črevesnih bolezni že od nekdaj uporabljajo sadje in sadne sokove. Tako na primer priporočajo za ustavitev

Jagodova pena

Liter jagod pretlačimo, pri-mešamo 30 dkg sladkorja v prahu in trd sneg dveh beljakov. Nato mešamo tako dolgo, da dobimo evrsto peno, ki jo nakopičimo v stekleno skledo, običajno s stepeno smetano in keksi.

driske borovnice in nastrgana jabolka. Drisko navadno povzroča veliko količina bacilov, ki v črevesju povzročajo razpadanje beljakovin, v jabolku pa je zelo malo beljakovin. Nekateri črevesne bolezni zdravijo z jagodami.

Tudi bolezni jeter in žolča čisto zdravimo s sadjem in sadnimi sokovi, ki nimajo, zlasti grozdje, maščob, vsebujejo pa znatne količine sladkorja in vitaminov.

S sadjem lahko na razne načine zdravimo tudi sladkorno bolezen. Bolnik se mora 8 do 14 dni hraniti s sadjem (po 1 kg ne preveč sladkega sadja na dan). Bolniki s sladkorno boleznijo navadno zelo dobro prenašajo mešanico sadnega in grozdnega sladkorja.

Razlika v hranilni vrednosti običajne vsakdanje hrane in prehrane s sadjem je zelo velika. Kalorična vrednost sadne prehrane je za četrtino manjša. V sadju je komaj 1/2 beljakovin, manj ogljikovih hidratov, okoli 1/3 mineralnih in 1/30 kuhinjske soli, medtem ko so količine kalija 6 krat večje kakor v običajni hrani.

Po vsem tem je docela razumljivo, da je zdravljenje s sadjem lahko uspešno le pod nadzorstvom zdravnika, ker smemo z njim zdraviti samo nekatere bolezni in to le pri ljudeh, katerih stanje dovoljuje takšno zdravljenje.

Iz česa je napravljena kuhinjska posoda

Kuhinjska posoda je lahko iz kovane ali litega železa, aluminija, bakra, medenine, porcelana in stekla. Kovinske posode so dobre za hitro kuhanje, ker hitro prevajajo toploto, prstene in železne pa so za počasno kuhanje.

Aluminijasta posoda se vedno bolj uporablja, ker je lahka, hitro prevaja toploto, ne rjavi, niti ne vpliva na okus in videz jedi. Lahko je je

vzdrževati. Umivamo jo brez sode, ker od nje postane žilav. Od apnenčeve in alkalne hrane aluminij hitro poarši. Sljaj mu vrnemo, če ga drgnemo z jekleno mrežico in vodi dodamo malo solitra. Posoda iz tankega aluminija se hitro kvarji in ni primerna za pečenje ali praženje.

Pločevinasta posoda je prav tako lažja, poceni in jo lahko vzdržujemo. Pomanjkljivost je ta, da spremeni sliko in rjavi. Za električne štedilnike je neprimerna. Dobra je za pečenje mesa, krompirja, jaje in sladkega peciva. Umivamo jo v vroči vodi in takoj olisamo. Mast očistimo s papirjem.

Bronasta posoda se lahko uporablja na štedilniku, na plamenu in pri električnem kuhanju. Je poceni in ne spremeni oblike. Njene slabe strani so te, da je težka, krhka in da se počasi segreva. Vlaga ne trpi. Pomivamo jo v topli vodi, milnici in sodo.

Emajlirana posoda ni porozna, ne rjavi, ni občutljiva za kisline, niti ne vpliva na okus in barvo jedi, hitro poka, ker se emajl na toploti hitreje širi, kakor njegova bronasta podlaga. Emajlirana pločevina je lažja in cenejša, toda se hitro kvarji. Treba jo je postopno hladiti in vrele posode ne postavljati na hladno podlago. Če se kaj prižge, odstranimo s lesenim predmetom, ne pa z ostrim kovinskim.

Jeklena posoda se uporablja za peko in kuho. Zelo dobra je za električno peč.

Nikljasta posoda je zelo lepa in trpežna. Lahko jo segrevamo in čistimo, toda je draga.

Bakrena posoda je lepa, trpežna, lahko se segreva, toda je draga, težka in zahteva stalno čiščenje. Treba jo je tudi pocinkati.

Medenina je zmes cinka in bakra. Je cenejša in lažja od bakra, toda manj trpežna, vzdržl visoko tempera-

ture. Ni je treba pocinkati. Od kislin postane zelena. Pred uporabo jo je treba oprati, pomivamo jo s vročo vodo in finim praškom.

Prstena in porcelanasta posoda je dobra za nekatere jedi. Rada poka in je občutljiva za hitro spremembo temperature. Na okus jedi ne vpliva. Njena prednost pa je v tem, ker v njej lahko jedi prinesemo na mizo. Proti ognju odporne steklene posode so še boljše in služijo v enake namene, kakor je porcelanasta. Lahko jih je pomivati, toda se tudi hitro razlije.

Preprosto lončeno posodo posebno sklade navadno loščijo s svinčeno zmesjo, ki jo kisline (kis) raztapljajo in lahko pride do zastrupljenja. Zaradi tega kislih jedi in tekočin ne smemo imeti v poleščeni lončeni posodah.

KJE PREŽIVIM
SVOJ LETNI DOPUST?

V LETOVISČU
GRAD BORL
V HALOZAH!

XI. MARIBORSKI TEDEN

od 7.—15. avgusta 1954
VELIKA GOSPODARSKA
RAZSTAVA, KULTURNE IN
SPORTNE PRIREDITVE
25% popusta na železnici!



Torbico, ki jo bomo nosile k letnim oblekam, lahko napravimo same iz ripsastih trakov. Trakove poljubne širine prepletamo, kakor kaže slika, na roboh pa jih podvijamo in priskujemo k podlogi. Torbica je narejena s pokrovko, na njo pa napravimo za okrasek pentljo, če pa želimo, jo okrasimo z draguljem. Torbica na naši sliki je iz belih trakov, naredimo pa jo lahko iz različnih barv, kakršna barva pač ustreza obleki. Tudi dvo-barvna torbica bo prav čedna. Velikost torbice je odvisna od okusa, zelo primerna je 20 krat 14 cm.

Plevel - sovražnik vrta

Uničevanje plevela je letos najvažnejše opravilo na vrtu. Obilne padavine preprečujejo normalen razvoj rastlin, plevel pa zaradi skromnejših zahtev nemoteno raste in jim jemlje hrano. Vsaka rastlina, ki se proti naši volji naseli med vrtnine, sodi med plevelce. Celo ostanki prejšnjih setev nam morejo zapleveliti gredice n. pr. oljna repica, semenska solata, cikorkija itd. Varno zavetišče in zato tudi izvor raznih plevelov predstavljajo malomarno oskrbovani plotovi, žive meje in drugi neobdelani prostori. Takšna mesta so tudi polna raznih škodljivcev, posebno polževe, ki nato neprestano vdirajo na vrt in obžirajo vrtnine. Prav zaradi tega nekateri ne marajo živice, kar ni popolnoma upravičeno, ker negovane živice niso nevarne.

Vsi pleveli niso enako škodljivi. Nekateri odvzamejo vrtninam vodo, hrano in svetlobo (osat, koprive, škrbinka, potočarka, preslica, pirnica), drugi direktno zajedajo vrtnine (predenica) ali pa prenašajo razne rast-

linske bolezni (cipresasti mleč). Zaradi tega ne smemo varčevati sredstev za uničevanje plevela, malomarne sosedje pa večkrat spomnimo, kaj je njihova dolžnost.

GOZDNE RDECE JAGODE

Marmelada:
pretlačimo, dodamo 60 dkg sladkorja in vse skupaj kuhamo pol ure v čisti posodi in neprestano mešamo. Potem pokusimo, če je marmelada dovolj kuhana tako, da kanimo kapljo marmelade v kozarec mrzle vode. Če kaplja pada na dno in se ne razprši, je marmelada dovolj kuhana. Takoj jo stresemo v dobro pomite kozarce, jih pokrijemo s pergamentnim papirjem ter zavemo in kuhamo še deset minut v sopari. Tako kuhana jagodova marmelada se dobro drži.

Uničujemo ga s pletjem, izruvanjem in okopavanjem, s setvijo bujno rastočih rastlin in kemijskimi sredstvi. Kemijska sredstva za vrt

niso pripravna, ker je večina vrtnin zaradi velikih ploščih listov zelo občutljiva. Zelo pripravna pa so n. pr. za žita. V novejšem času se v ta namen poslužujemo raznih hormonalnih preparatov, ki tudi delujejo predvsem na rastline iz skupine dvokaličnic, kamor spada večina vrtnih rastlin. Z gotovostjo pa lahko tudi vrtnarji pričakujemo takšnega hormonalnega sredstva, ki bo delovalo selektivno in uničevalo vsaj nekatere najhujše predstavnike plevela na vrtu. Zaenkrat se moramo zadovoljiti s preprostejšimi sredstvi. To so predvsem moderne motike vlažilke in pihalke, ki ne bi smele manjkati nobenemu hišnemu vrtnarju. Posebno v vlažnih letih, ko je treba mnogokrat rahljati tla, predstavljajo nenadomestljivo orodje. Ker so nasajene na lahkih in dolgih toporiščih, lahko stoji obdelujemo vsak kosček, ne da bi hodili po zgrabljeni zemlji. S pogostim rahljanjem zemlje pa najučinkoviteje zatramo plevel.

M. Ogorevc

ZDRAVSTVENI DOM V ŠIBENIKU

razpisuje natečaj za:

ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE

s petletno prakso, ki bi bil zaposlen v tovarni lahkih kovin »Boris Kidrič« v Šibeniku. Stanovanje zagotovljeno. Plača po dogovoru.

DVA ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE

za ambulantne splošne prakse pri Zdravstvenem domu v Šibeniku.

DVA MEDICINSKA LABORANTA

za delo v Zdravstvenem domu v Šibeniku.

Plača po uredbi za osebe, zaposlene v zdravstvenih ustanovah, dopolnilna in funkcijška pa po pravilniku Zdravstvenega doma v Šibeniku.

Prošnje se sprejemajo do 15. julija 1954.

Uprava Doma narodnog zdravlja — Šibenik

SOLEA krema
pospešuje prirodno potemnitev kože!

SPORT IN TELESNA VZGOJA

IV. ZVEZNO PRVENSTVO PADALCEV

Stari v senci mladih

PRENTIČ ODPRL PADALO 10 m NAD ZEMLJO

Ohrid, 10. julija. Ohridsko prvenstvo ni ostalo Vampovae, ki je danes sprostil mesto navalu avtobusa ob vratih v letališča v hotel. Do začeta tekmovanja je bil eden izmed favoritov. Misli, da si lo pribril, če že ne prvo, pa vsaj eno izmed prvih mest. Toda nastala je izmenjava rolov. Vampovae, zvezda številnih mednarodnih tekmovanj, je moral prepuštili mesto navalu mladih padalcev. Z osvojitvijo zadnjega, se pravi dvajsetega mesta v skupini članov, je Vampovae danes dokončno spoznal, da imajo prednost tisti, ki poznajo razen drugih vrtil tuje stotine skoke. Mladi triumfirajo. Milčević in Damjanovič, ki sta osvojila prvo in tretje mesto, pa nista bila zadovoljna. Šele v Franciji bomo videli, kdo od njiju dvuh je boljši, je izjavil Damjanovič, ki mu je Milčević danes dokončno odvel prvo mesto. Še eni neločljivi prijatelja, nista niti najmanj ljubosumna drug na drugega.

VESTI Sest zmag »Radničkega« na Finskem

Helsinki, 10. julija. — Nogometni tekmovanja »Radničkega« zaključili turneje po Finskem. Po raznih krajih so odigrali šest tekem in vseh šest odločili v svojo korist: 7:2, 9:1, 7:3, 8:0, 9:1 in 6:2. Radniški bo odpovali danes v Jugoslavijo.

III. kolo prvenstva Slovenije

Ljubljana, 10. julija. — Danes je bilo odigrano III. kolo. Rezultati: Puc — Longer 1:0, Omladič — Trampuž remi, Preinfalk — Grosek 1:0, Cisar — Baydek remi, Guzel — Vospšernik remi, Filipovič — Gabrovec remi, Šiška — Levčič remi.

Republiško prvenstvo v atletiki

Celje, 10. julija. Danes se je začelo VIII. republiško prvenstvo v atletiki. Na prvenstvu sodeluje 123 tekmovalcev. Vreme je precej hladno progga pa je bila razočana. Danes so bili doseženi naslednji rezultati: 100 m ovire: Puc (Lj) 15,6; vltina: Čepcež (Zel. Mib) 175; krogla: Golc (Kl) 14,2; 3000 m ovire: Pavčić Janez (Odr) 9:54,3; kopje: Plut (Odr) 58,78; 400 m: Kopicar (Kl) 50,8; 100 m: Celik (Kl) 11,2; daljina: Janežič (Odr) 639; 10.000 m: Svetina (Odr.) 37:04,0; 1500 m: Hafner (Lj) 4:09,8; 4x100 m: Kladivar L. 44,5.

Daviskov pokal — Prvega dne dvoboja v ameriški coni Davisovega pokala med Japonko in Mehiko je stanje 1:1.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V TENISU

Hude borbe med Mariborčani in Ljubljančani

Maribor, 10. julija. — Teniško prvenstvo Slovenije se bliža koncu. Skoro v vseh kategorijah so igralci že napredovali do polfinala. Tekmovanje ovira zelo slabo vreme, tako da so igre večkrat na dan prekinjene zaradi dežja.

Pri članih so doslej znaní trije polfinalisti. V najbolj zanimivi četrtfinalni igri je Cebular premagal Skulja (oba Lj.) 6:2, 6:3. Mladi Skulj je zelo dobro igral, predvsem v osmi in finalni proti Lovreću, ki ga je premagal v treh nizih. Četrtninalna igra med Rategem in Vlasakom se je končala s presegnetljivo zmago Ratega, pa tudi Šliana je sicer teno, a zašlužno premagal Berganta. Pri mladincih se je doslej uveljavil v finalni Lovreč s prepridljivo zmago proti Sattlerju, drugega finalista pa bo dalo sredanje ljubljanskih rivalov Pucharja in Zorova.

V kategoriji mladincev do 16. let so imeli glavno besedo pionirji, ki je vsakakor dober znak. V finalu bo igral pionirski prvak Črničev, Pri članicah so se v polfinalu uvrstile še Mariborčanke.

Rezultati članj (važnejši rezultati III. kola): Skulj: Lovreč 6:0, 4:6, 6:2. Šliana: Sattler 6:1, 7:5, Rateg: Al. bause: 7:5, 7:5, Ogrin: inz. Mešček 6:1, 7:5, Zorovec: Lah 6:1, 6:1; četrtninalne: Cebular: Skulj 6:2, 6:2, Šliana: Bergant 6:3, 4:6, 7:5, Rateg: Vlasak 6:2, 0:6, 6:3.

Metrov nad letališčem, je kazalo, da Prentič ne bo mogel še enkrat do kraja odpreti padala. Pričakovali smo najhujše. V trenutku, pa je Prentič 10 metrov nad zemljo sprožil pomožno padalo in srečno pristal.

EDEN IZMED STAREJSIH NA VRBUNCU Z današnjimi skoki je Martinovič (Crna gora) dokazal, da starejši še niso vrgli puške v koruzo. Večkrat je osvojil tretje mesto, danes pa je bil z izvršnim skokom drugi.

Po dvoboju v Helsinkiju

Helsinki, 10. julija. Dvodnevne borbe na našem olimpijskem stadionu so nas navdušile. Ta dvoboj je bil za Finsko važen. Naše atlete bomo poslali k vam v Jugoslavijo. Mihalič in Milakov bosta nastopila avgusta v Helsinkiju. Na Melbourne se želimo pripravljati v Jugoslavijo. Dvoboja reprezentanc moramo obnoviti leta 1956 in 1957. Če stitiam vam in zahvaljujem se vašim atletom za tisto, kar so tu v Helsinkiju pokazali.

ODLIČNI POSAMEZNIKI Izredni rezultati so navdušili gledalce na olimpijskem stadionu. Začel je Lorgar s prvo zmago na 100 m. Potem je Fincc Helenen v teku na 400 m dosegel s časom 47,7, nov finski rekord. Rateg je izprlečal, kaj zmore. Mihalič je diktriral silen tempo v teku na 5000 m in ti napori so bili kronani z novim jugoslovanskim rekordom.

Kopje je zažvižgalo skozi zrak. Vrgel ga je Hyytilänen — 77,01 m. To je bil izreden met. Odlične rezultate so dosegli tudi Finci v troskoku. Mugesov finiš v teku na 800 m je spral na noge vsa stadija. V teku na 1500 m je ogrozil Johansona. Rezultat 3:47,8, je njegov veliki uspeh.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V TENISU

Hude borbe med Mariborčani in Ljubljančani

Maribor, 10. julija. — Teniško prvenstvo Slovenije se bliža koncu. Skoro v vseh kategorijah so igralci že napredovali do polfinala. Tekmovanje ovira zelo slabo vreme, tako da so igre večkrat na dan prekinjene zaradi dežja.

Pri članih so doslej znaní trije polfinalisti. V najbolj zanimivi četrtfinalni igri je Cebular premagal Skulja (oba Lj.) 6:2, 6:3. Mladi Skulj je zelo dobro igral, predvsem v osmi in finalni proti Lovreću, ki ga je premagal v treh nizih. Četrtninalna igra med Rategem in Vlasakom se je končala s presegnetljivo zmago Ratega, pa tudi Šliana je sicer teno, a zašlužno premagal Berganta. Pri mladincih se je doslej uveljavil v finalni Lovreč s prepridljivo zmago proti Sattlerju, drugega finalista pa bo dalo sredanje ljubljanskih rivalov Pucharja in Zorova.

V kategoriji mladincev do 16. let so imeli glavno besedo pionirji, ki je vsakakor dober znak. V finalu bo igral pionirski prvak Črničev, Pri članicah so se v polfinalu uvrstile še Mariborčanke.

Rezultati članj (važnejši rezultati III. kola): Skulj: Lovreč 6:0, 4:6, 6:2. Šliana: Sattler 6:1, 7:5, Rateg: Al. bause: 7:5, 7:5, Ogrin: inz. Mešček 6:1, 7:5, Zorovec: Lah 6:1, 6:1; četrtninalne: Cebular: Skulj 6:2, 6:2, Šliana: Bergant 6:3, 4:6, 7:5, Rateg: Vlasak 6:2, 0:6, 6:3.

TRIE REMARQUE E E M. REMARQUE

»Mar ne rečem dovolj pogosto?«
»Ne.«
»Morda res ne,« sem pritrčil. »Mislim, da nisem nič kaj nežen. Sam ne vem, zakaj, toda kratko malo ne morem biti. In pri tem bi bil zelo rad.«
»To ni potrebno, ljubček, saj te tudi tako razumem. Samo včasih bi to vseeno rada tudi slišala.«
»Odslej ti bom to vsakokrat rekel. Tudi če se bom zdel sam sebi aboten.«
»Ah, aboten,« je odgovorila. »V ljubezni ni abotnosti.«
»Hvala bogu, ne,« sem dejal. »Drugeče bi bilo strašno, kaj bi se zgodilo s človekom.«
Zajtrkovala sva skupaj, potem pa je Pat spet legla. Tako je bil odredil Jaffe. »Ali ostaneš tu?« je vprašala izpod odeje.
»Če hočeš,« sem odgovoril.
»Hotela bi že, toda ostati ti ni treba...«
Prisedel sem k postelji. »Tako tega nisem mislil. Spominjam se samo, da ti prej ni bilo po volji, če sem te v spanju gledal.«
»Prej da — toda zdaj me je čisto strah, če sem sama...«
»Tudi mene je bilo nekoč,« sem dejal. »V vojaški bolnici, po operaciji. Takrat sem se bal ponoči spati. Zmeraj sem bedel in bral ali mislil na karkoli, in šele ko se je zdanilo, sem zaspal. Toda to spet preide.«
Naslonila je lice na mojo roko. »Človek se boji, da se ne vrne, Robby...«
»Da,« sem dejal, »toda vrne se in to preide. Saj vidiš to na meni. Človek se zmeraj vrne, — dasiravno ne prav na isto mesto.«
»Saj to je tisto,« je odgovorila že nekoliko zaspansko, z na pol zaprtimi očmi.

DNEVNE NOVICE

Zaprta cesta Polhov gradec—Crni vrh. Uprava za ceste OLO Ljubljana okolica sporoča: Cesta št. 1210 — smer Polhov gradec—Crni vrh, bo zaradi rekonstrukcije mostu v km 2,50 zaprta za ves promet od 12. do 13. julija 1954. Nadaljnji promet bo po isti cesti čez provizorični most z dovoljeno tonazno tri tone.

Davčne prijave obrtnikov. Obrtna zbornica glavnega mesta Ljubljana poziva vse zasebne obrtnike, ki ne zaposlujejo tuje delovne sile (vajeenci se ne štejejo), da vložijo v času od 15. do 31. julija 1954 davčne prijave za pravnomočno odmero dohodnine in prometnega danka za leto 1954. Prijave se vlagajo pri MLO Ljubljana, oziroma pri občinski Sentvid, Polje (tu so tudi na razpolago obrazci), kjer imajo davčni zavezaneci stalno prebivališče. Rok za vlaganje davčnih prijav ne bo podaljšan.

Klasičizem in romantika na Slovenskem. Dr. Emiljan Čevc bo imel strokovno vodstvo na razstavi v Narodni galeriji danes ob 11.

Sindikati — kolektivni podjetji. »Hotel »Jezero« v Fiesi — Piran, S.T.O. je popolnoma preurejen. Lepa plaža, igrišča, ribolov, izleti. Cena penzionu 480 do 550 din. Sprejema rezervacije. Telefonski imenik ljubljani naročniki pri Direkciji PTT, Ljubljana, Cigaletova 6-11.

NOVA IZMERA GOZDNIH PARCEL k. o. Štepanja vas. Geodetsko-katastrski urad Tajništva za komunalne zadeve MLO obvešča vse posestnike gozdnih parcel k. o. Štepanja vas, da se bo pričela nova izmera navedenih parcel še ta mesec. V smislu čl. 14 Uredbe o zemljiškem katastru pozivamo zaradi tega vse lastnike gozdnih parcel, da pred izmeritvijo zavezajo svoje parcele z vidnimi mejniki, oz. ako ti obstajajo, da jih napravijo vidne ter nareže preseke po svojih mejah. Termin za izvršitev je nalopneje je do 25. julija. Lastniki parcel, ki ne bodo izpolnili gornjih navodil, se lahko kaznujejo v smislu čl. 38 Uredbe o zemljiškem katastru z denarno kaznjico do 10.000 din in na povračilo stroškov, ki bi v zvezi s tem nastali.

RAZPIS SLUŽB Rektorstvo Univerze v Ljubljani razpisuje na Pravni fakulteti mesto sekretarja pravne fakultete. Pogoj: fakultetna naobrazba, po možnosti diploma pravne fakultete. Prošnje s potrebnimi prilogami je treba vložiti do 20. julija 1954 na rektoratu Univerze v Ljubljani.

Antiperonosopna služba Poročilo za 9. julij 1954: Srednja dnevna temperatura se je gibala med 11,7 stopinj Celzija v Radovici in 16,1 stopinj v Šempetru pri Gorici, relativna vlaga pa med 70 % v Ajdovščini in 92 % v Jeruzalemu. V vseh vinorodnih okoliših z izjemo panonskega obrobja ob Slovenskih gorah do Bele krajine je rahlo deževalo (Celje 0,1 mm, Vipolže 5,5 mm).

Umri so v Ljubljani Franjo Vlah, delavec. Pogreb bo danes, v nedeljo ob 15 na Žalah. Dr. Leopold Hribar, veterinarski inšpektor v pokolu. Pogreb bo danes, v nedeljo ob 15.30 na Žalah.

Ob nenadomestljivi izgubi našega drugega moža, očeta in dedka ANTONA SFILIGOJA se zahvaljujemo vsem, ki so mu lajšali zadnje dni življenja in let so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Ob enem se tudi zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ali nam kakorkoli stali ob strani. Marija Sfiligoj in otroci.

Vsem rezervnim oficirjem tankistom sporočamo, da bo skupni zbor dne 12. julija 1954 ob 16 pred domom JLA, odkoder bo odhod na praktične vaje s tankom »Patons«. — Sekcija za tankiste pri Mesnem odboru rezervnih oficirjev, Ljubljana.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

VESTI Z JESENICE Zveza prosvetnih društev okraja Radovljica ponovi v organizaciji Mesnega gledališča na Jesenicah na Letnem gledališču v Ukovi: V nedeljo, 11. julija ob 19: F. Zizek: »Miklova Zala.« — Konec ob 22. Zveze z vlaki ugodne. Zadnjič.

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lekarna »Planinka«, Partizanska cesta 1.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lekarna »Planinka«, Partizanska cesta 1.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

VESTI Z JESENICE Zveza prosvetnih društev okraja Radovljica ponovi v organizaciji Mesnega gledališča na Jesenicah na Letnem gledališču v Ukovi: V nedeljo, 11. julija ob 19: F. Zizek: »Miklova Zala.« — Konec ob 22. Zveze z vlaki ugodne. Zadnjič.

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lekarna »Planinka«, Partizanska cesta 1.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

VESTI Z JESENICE Zveza prosvetnih društev okraja Radovljica ponovi v organizaciji Mesnega gledališča na Jesenicah na Letnem gledališču v Ukovi: V nedeljo, 11. julija ob 19: F. Zizek: »Miklova Zala.« — Konec ob 22. Zveze z vlaki ugodne. Zadnjič.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »SLOGA«: m: »Banket tihotapevcv«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 bo matineja istega filma. Predprodaja vstopnic od 9 do 11 in od 15 dalje.

KINO »KOMUNA« Ameriški film »HARRIET CRAIG« Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 bo matineja istega filma. — Predprodaja vstopnic od 9 do 11 in od 15 dalje.



Hyytilänen

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lekarna »Planinka«, Partizanska cesta 1.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

VESTI Z JESENICE Zveza prosvetnih društev okraja Radovljica ponovi v organizaciji Mesnega gledališča na Jesenicah na Letnem gledališču v Ukovi: V nedeljo, 11. julija ob 19: F. Zizek: »Miklova Zala.« — Konec ob 22. Zveze z vlaki ugodne. Zadnjič.

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lekarna »Planinka«, Partizanska cesta 1.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

VESTI Z JESENICE Zveza prosvetnih društev okraja Radovljica ponovi v organizaciji Mesnega gledališča na Jesenicah na Letnem gledališču v Ukovi: V nedeljo, 11. julija ob 19: F. Zizek: »Miklova Zala.« — Konec ob 22. Zveze z vlaki ugodne. Zadnjič.

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lekarna »Planinka«, Partizanska cesta 1.

RODNO Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. 6.00—6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska - 7.15 Reklame - 7.30—7.35 Radjski kolektor in prireditve dneva - 8.00 O sportu in sportnikih: Nekaj dni med laborantki - 8.15 Domače pesni za veselo nedeljsko jutro - 9.00 Otrška predstava: Pina Vavovec: Carjev slon - 9.30 Operetna in lahke glasbe - 10.00 Popolnanski simfonični koncert - 11.00 Oddaja za Beneške Slovence - 11.20 Lahke opolnanski glasbeni spored - vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci - 12.30 Pol ure za našo vas - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Zeleli ste — poslušajte! - 15.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji - 15.45 Po naši taji deželi: Od Šempetra do Solkane - 16.15 Glasbena medigra - 16.30 »Neznani talenti« (javno nagradno tekmovanje solistov in ansamblov v velikem studiu Radia Ljubljana) - 17.30 V plesnem ritmu - 18.00 Radjska igra: Niko Kuret: »Kranjski baron« (življenjska drama Jurija Vege) - 18.45 Nekaj orkestralne glasbe - 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame - 19.30 Radjski dnevnik - 20.00 Lepe melodije - 20.30 Splošna poročila - 20.40 Pester operni koncert - 22.20 Mali ansambli v plesnem ritmu - 22.40 Igra plesni orkester Radia Ljubljana - 23.00—24.00 Nočni simfonični koncert (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90-1 MHz). 23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

MARIBORSKE VESTI Dežurna lekarna Nedelja, 11. julija 1954: lek

»HIDROMONTAŽA« - MARIBOR

SPREJME:

- 2 inženirja strojne stroke
- 2 inženirja elektro stroke
- 2 inženirja pripravnik strojne in elektro stroke
- 2 ekonomista pripravnik
- 1 pravnik ekonomista
- 1 stenodaktilografa z znanjem nemškega jezika
- 2 konstrukterja
- 30 ključavničarjev - vojaščine prostih

Pogoji: Plača po tarifnem pravilniku, na terenu dodatek za ločeno življenje. Terensko delo po vseh republikah FLRJ.

Pismene prošnje z življenjepisom je poslati na:

»HIDROMONTAŽA« - personalni oddelek - MARIBOR
GOSPOSVETSKA CESTA 88

OBVESTILO

»INDUSTRIJA PLATNENIH IZDELKOV« - JARŠE
POŠTA DOMŽALE

obvešča vse svoje poslovne prijatelje - odjemalce, da v času kolektivnega dopusta podjetja od

18. VII. 1954 do zaključno 31. VII. 1954

ne bo moglo izpolnjevati dobavnih in drugih obvez, niti ne promptno reševati došle pošte, za kar prosimo blagohotnega upoštevanja.

- Po 1. avgustu t. l. bomo skušali zamujeno nadoknaditi in s tem zadovoljiti vse naše cenjene odjemalce!

Delovni kolektiv

»INDUPLATI« - Jarše - p. Domžale

KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORJEV PRI OKRAJNEM LJUDSKEM ODBORU CELJE razpisuje na podlagi 59 in 90 čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ 51/53)

**mesto direktorja Kmetijskega posestva
hmeljarske šole Vrbe pri Žalcu**

Ponudniki morajo izpolnjevati enega izmed naslednjih pogojev:

1. Kandidat mora biti diplomiran inženir z najmanj 8-letno prakso, od tega 5 let v hmeljarstvu.
2. Kandidat mora biti kmetijski tehnik z najmanj 15-letno prakso v hmeljarstvu.

Za razpisano mesto je predvidena plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe je treba poslati Okrajnemu ljudskemu odboru Celje, Komisiji za imenovanje direktorjev, s kratkim življenjepisom - najkasneje do 1. avgusta 1954.

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR KRANJ

razpisuje

NASLEDNJA SLUŽBENA MESTA:

MESTO PRAVNEGA REFERENTA

pri tajništvu Okrajnega ljudskega odbora

Pogoj: dovršena pravna fakulteta in najmanj 5-letna praksa v upravni službi

MESTO SODNIKA ZA PREKRŠKE

pri tajništvu za notranje zadeve

Pogoj: dovršena pravna fakulteta in najmanj 3-letna praksa v pravni stroki

Reflektantom, ki po tem razpisu pridejo v poštev za sprejem v službo, bo OLO Kranj zagotovil najpozneje do konca letošnjega leta ustrezno stanovanje v Kranju.

Za obe mesti je predvidena dopolnilna plača do 6000 dinarjev mesečno.

Reflektanti naj vložijo prošnje z življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja na tajništvo OLO Kranj do 31. julija 1954.

RUDNIK MAGNEZITA
»ŠUMADIJA«
BRDJANI - PRELJINA

K U P I

transformator

jakosti 500 do 1000 kW,
napetosti 35.000/6000 V.

Ponudbe z opisom in generalijami transformatorja pošljite na gornji naslov.

**Prodaja strojev
in materiala**

Prodamo večjo količino strojev, posod in materiala, kakor: ventilatorjev, duplikatorjev od 500 do 6000 l, jeklenih rezervoarjev za 100 m³, raznih železnih posod, stabilnih nekompletnih žerjavov, elektromotorjev 500 V, dvostopenjskih črpalk za 200 l/m, okoli 400 ton strojne litine, železa itd.

Interesente vabimo, da si čimprej ogledajo našte predmete in vložijo ponudbe.

Za prodajo litine in železa bo ustna javna licitacija dne 15. julija ob 12. uri v podjetju.

Pojasnila zahtevajte pismeno ali po telefonu 113.

PODJETJE

»MILOJE ZAKIČ«

v Kruševcu (Obilicevo)

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE TRBOVLJE

RAZPISUJE MESTO

GRADBENEGA INŽENIRJA

Z VEČLETNO PRAKSO

Plača po dogovoru - Družinsko stanovanje zagotovljeno - Nastop službe takoj - Ponudbe je treba poslati na tajništvo ljudskega odbora mestne občine Trbovlje

CEMENTARNA TRBOVLJE

sporoča vsem ustanovam, organizacijam in društvom, da na prošnje za denarno ali materialno podporo ne bo več odgovarjala, ker podjetje ne razpolaga z za to potrebnimi sredstvi. Upravni odbor dospelih prošenj za podporo ne bo več obravnaval in bodo ostale v podjetju nerešene.

„MAVRICA“

grosistično trgovsko podjetje z barvami in laki, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, telefonski številki 21-256 in 21-488,

sporoča

vsem svojim odjemalcem, da so se dosedanje njene poslovalnice s 1. julijem 1954 osamosvojile.

Priporočamo v nakup vse vrste premaznega materiala, kot laneni firnež, oljate barve in lake, vse vrste čopičev in ves v to stroko spadajoči material po najnižjih grosističnih cenah v svojih skladiščih, in sicer:

SKLADIŠČE - ENGROS, LJUBLJANA, Titova 33
(Javna skladišča), telef. št. 32-561

SKLADIŠČE - ENGROS, RIJEKA, Aldo Colonello 6,
telef. št. 33-07

Za dosedanje naklonjenost se vsem cenjenim odjemalcem zahvaljujemo in se za bodočo priporočamo.

Splošno gradbeno podjetje »PIONIR«, Novo mesto, Tavčarjeva 12, sprejme takoj na delo

3 do 5 kvalificiranih železokrivcev

Delo v akordu. Hrana in stanovanje zagotovljeno. Terenski dodatek 190 din dnevno. Ponudbe pošljite na gornji naslov, oziroma se osebno oglasite.

**Kmetijsko posestvo »Pšata« - uprava Mengeš
razprodaja razne kmetijske stroje**

in sicer:

TRAKTORJI: Fordson, Chaterpillar, Emphyre, novi ročni traktor s plugom
PESNI IZRUVACI, LAŽJE SLAMOREZNICE in
RAZNI DRUGI LAŽJI VPREZNI STROJI.

Interesenti - podjetja in zadruga - si stroje lahko ogledajo vsak dan na posestvu Jable pri Trzinu.

Pismene ponudbe za nakup predložite upravi - pošta Mengeš

Kupimo:

2 kompletna diesela z agregatom

jakosti 250 do 300 kW, trifazni generator 220/380 V, 50 Hz

kompleten diesel agregat

jakosti 600 kW, trifazni generator 220/380 V, 50 Hz

diesel jakosti 160 ks

Ponudbi priložite tehnični opis z vsemi tehničnimi podatki in merami ter jo pošljite na upravo lista pod št. 1395!

**»GOKA« Tovarna salam, suhomesnih izdelkov
in konzerv v Čoki** Telefon št. 4

V smislu uredbe o reorganizaciji gospodarskih podjetij tudi naša tovarna od 1. julija 1954

posluje kot samostojno podjetje

Interesenti lahko po najugodnejših pogojih nabavijo vse vrste naših izdelkov, neposredno pri tovarni.

Tovarna prav tako po najugodnejših tržnih cenah po svoji odkupni mreži nabavlja vse vrste klavne živine od kmetijskih posestev in zadrug ter zasebnikov.

Oglašujte v »Ljudski pravici-Borbi«**LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE »LIP« - KRANJ**

je z dnem 30. junija 1954 prenehalo poslovati zaradi osamosvojitve obratov: ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ in PREDDVOR.

Od 1. julija 1954 dalje obratujejo imenovani obrati kot samostojna podjetja pod naslednjimi nazivi:

Lesno industrijsko podjetje »TRATA« - Škofja Loka

Lesno industrijsko podjetje - Tržič

Lesno industrijsko podjetje - Preddvor

Vsa ta podjetja bodo odslej izvrševala vse trgovske posle popolnoma samostojno.

Vse dosedanje trgovske prijatelje in odjemalce naprošamo, da ostanejo še nadalje v dobri trgovski zvezi z novo ustanovljenimi podjetji.

ZAGREB

REMETINEC 106

Poštni predal št. 77

Telefon 84-22, 84-23

ugobeton

Pogodbe za drugo polletje 1954 bomo sklepali do 25. julija 1954

Izdelujemo ●

- STEBRE ZA DALJNOVODE 35 KV DO 15 m VIŠINE IZ CENTRIFUGIRANEGA BETONA
- STEBRE ZA DALJNOVODE 10 KV IZ PREDNAPETEGA BETONA
- TRAFI POSTAJE
- STEBRE ZA ULIČNO RAZSVETLJAVO
- NOSILCE IZ PREDNAPETEGA BETONA DO 20 m RAZPONA
- OKNA IZ BETONA
- VIBRIRANE IN NABITE BETONSKE KONSTRUKCIJE PO NAROČILU

Zagotovite si pravočasno potrebne količine!

Bodo klubi prinesli zaželeno izboljšanje?

Klube ustanovljajo na teritorialnem principu — Njih osnovna naloga je splošna vzgoja članov delavskih svetov

Pred kratkim je Okrajni sindikalni svet v Mariboru dal pobudo za ustanavljanje klubov članov delavskih svetov. Eden izmed pobudnikov, tajnik sindikalnega sveta tov. Zorko, je takole pojasnil nekatere stvari o ustanavljanju in o nalogah teh klubov.

Ideja o ustanavljanju in o obliki klubov članov delavskih svetov se je porodila pri proučevanju dela kluba članov skupščine Zavoda za socialno zavarovanje v Mariboru, ki je bilo doslej zelo uspešno. Na sestankih klubov članov delavskih svetov naj bi ne bilo samo predavanje, temveč naj bi bile predvsem razprave, v katerih bi sodelovalo čim več ljudi. Politični delavci in gospodarski strokovnjaki pa bi imeli krajša predavanja. Članj delavskih svetov bodo na takih razgovorih lahko bolj sproščeno povedali svoja mnenja kot na sejah svetov; v

razpravah pa se bodo tudi mnogo naučili.

Naloga klubov članov delavskih svetov so široke. Veliko vlogo bodo lahko odigrali pri ustvarjanju komun, če bodo svoje članke, po njih pa delovne kolektive, navajali, da bodo gospodarstvo ocenjevali s širokega vidika, v okviru nastajajočih komun. Zato bo v enem klubu združenih več delavskih svetov, in sicer najmanj 3, največ pa 10, kar bo odvisno od števila članov posameznih delavskih svetov. 66 delavskih svetov v mestu naj bi predvidoma ustanovilo 12 klubov, ki bi šteli povprečno po 138 članov, največji klub pa naj ne bi imel več kot 200 članov. Delavski sveti se bodo združevali po teritorialnem principu — najbližji skupaj — ne po strokah podjetij. Taka organizacija klubov bo vodila do tega, da bodo na sestankih morali obravnavati gospodarska vprašanja, skupna vsem podjetjem, ne pa le stvari iz svojega podjetja in stroke. V takih razpravah se bodo porajala razna vprašanja odnosov med podjetji, odnosov podjetij do potrošnikov in odnosov delovnih kolektivov do potreb mesta oziroma komune.

Klube bodo vodili odbori, ki bodo sklicevali sestanke, skrbeli za predavatelje in drugo. Članstvo v klubih bo prostovoljno. Na predavanja in razprave bodo lahko prihajali tudi drugi člani delovnih kolektivov. Vabili pa bodo tudi odbornike Zbora proizvajalcev pri MLO in ljudske poslanke Zbora proizvajalcev ter člani skupščine Zavoda za socialno zavarovanje.

Doslej so v mestu ustanovili

tri klube. Mnoga podjetja pa jih bodo ustanovila v prihodnjem tednu.

Manjši obrtni obrati, kjer so vsi člani delovnega kolektiva tudi člani delavskega sveta, bodo ustanovili svoje klube, ki prav tako ne bodo povezani po strokah, temveč po teritoriju. V predvidene klube delavskih svetov niso zajeta trgovska in gostinska podjetja. Ker imajo poseben delovni čas, bi se težko sestajali z drugimi strokami. Zato bodo ustanovili poseben klub.

V delo klubov članov delavskih svetov bo praksa gotovo prinesla razne spremembe in izboljšanja oblik dela, ki jih vnaprej ni mogoče predvideti.



Motiv iz Vipave

Kraj na izviri reke

Občina Vipava je dala med NOB dva heroja. Podnanos je rojstni kraj padlega Janka Premrla-Vojka, Gradišče pri Vipavi pa heroja Antona Ferjančiča-Zvonka. Gornja Vipavska dolina pa ni bila delovna samo med NOB, tudi po osvoboditvi nadaljuje z nezmanjšano voljo.

V občini je 1373 kmečkih gospodarstev, 120 obrtnikov in 85 ostalih poklicev. Industrije ni, so le majhna obrtna podjetja. Občinski LO je sicer ustanovil nekaj podjetij, vendar pa ni možnosti, da bi se kdo ve kako razširila. Sicer so pa tudi majhna podjetja delavna.

Pri Vipavi je žaga, ki zaposluje 30 delavcev. Lahko bi jih imela več, če bi imela les. Toda okolški gozdovi so zelo izčrpani in ne morejo zalagati žage. To pomeni da ni upanja, da bi žaga še dolgo obstajala. Občina bo morala poskusi druge možnosti, da bodo delavci dobili zaposlitev doma. Za sedaj imajo načrt, da bi jo združili z mizariskim podjetjem, ki ima v občini še največ možnosti razvoja.

Posebna vprašanje v Vipavi je gostinstvo. Prostori gostišč niso tako urejeni, kot bi bilo treba. Vipava je bila nekdanji turistični kraj. V trgu in okolici je veliko naravnih zanimivosti in lepote, tudi zgodovinskih posebnosti je precej, tako da bi bile vse možnosti za razvoj turizma. Seveda bi bilo treba v ta na-

men marsikaj storiti, urediti gostišča in podobno. Tega pa občina ne zmore, pa tudi v bodoče sama ne bo zmogla.

V kraju so pa še razne druge potrebe. Predvsem je pereče vprašanje šol. Vsaj v Vipavi bi bilo treba v najbližji bodočnosti graditi novo poslopje za gimnazijo.

V desetletnem načrtu je predvidena gradnja vodovoda za Gornjo Vipavsko. Večina krajev je namreč brez vodovoda. V glavnem so po vaseh vodnjaki s kapnico in ob najmanjši suši jim zmanjka vode.

Občinskemu ljudskemu odboru pa dela precejšnje skrbi tudi regulacija struge Vipave in Močilnika. Obe vodi prestopata bregove ob večjih poplavih, zato je več kot 100 ha dobre zemlje nesmotno izkoriščane. Ustanovili bodo vodno skupnost, ki bo imela nalogo pospešiti regulacijo reke in iz močvirnatega ter neobdelanega sveta narediti plodno zemljo.

J. M.

Cerko je spet oživel

Ljubljana, 10. julija

Cerko, središče partizanskega gibanja v Slovenskem Primorju, je včeraj spet oživel. V Elektrogospodarski šoli se je nastanilo 250 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja iz vseh krajev Tolminske, ki bodo tu na skupnem letovanju do 17. julija.

Okrajne organizacije Zveze borcev Slovenije bodo letos poslane na letovanje približno 5000 vojnih sirot. V ta namen so uredili prostor v 70 različnih domovih, šolah in drugih ustanovah. Precejšnje število teh otrok je poslanih na dopust v obmorske kraje: Piran, Flessa, Crikvenica, na otok Pag, v Split, Koper in druge kraje Dalmacije. Mnogo pa so se okrajne organizacije Zveze borcev poslužile za letovanje vojnih sirot tudi primernih krajev v notranjosti republike: naših toplic, lepih krajev na Dolenjskem itd.

Največ otrok padlih borcev pošljejo na letovanje iz okraja Kranj in sicer 610.

Proslava naprednega slovenskega tiska

V četrtek je bil v Soboti sestanek odbora za proslavo 20-letnice »Ljudske pravice«. Govorili so v glavnem o organizacijskih pripravah. Ugotovili so, da je odbor v Murski Soboti storil že precej, kar se pa tiče vsestranskih priprav, je stvar sledeča: kulturni program je v glavnem že pripravljen, ljudje v raznih krajih še niso dovolj potučeni o političnem pomenu proslave. S tem v zvezi so zlasti izrazili misel, da bi pomagala pri pripravah vsa društva in podjetja Obmurja, pa tudi ostalih slovenskih mest. Nekaj časa je namreč kazalo, da bo 20-letnica »Ljudske pravice« le lokalnega značaja, prekmurska zadeva. Toda obletnica je vezana s pojmom naprednega tiska, kar je poudaril tovariš Marinko, ki je bil pred kratkim v Murski Soboti. Napredni tisk pa so počasi sprejele množice in zato je tudi 20-letnica »Ljudske pravice« veslovenska stvar.

Pri vseh pripravah za proslavo, ki bodo v Lendavi in v Polani, pa je največje vprašanje prevoza ljudi; zlasti z večje vprašanje prevoza ljudi; zlasti z

Goričkim bodo težave, ker so slabe prometne zveze z Lendavo. Vsekakor bo treba poskrbeti za zadostno število prometnih sredstev, tako da se bo vsak Prekmurec lahko udeležil zborovanja. Za vse obiskovalce, ki se bodo peljali z vlakom, bo popust na železnici. Če bodo prometne zveze ugodne, bi se lahko iz soboškega okraja udeležilo proslav približno 20.000 ljudi.

Izpred ljubljanskega sodišča

Pred sodiščem se je ponovno zagovarjal Franc Apih iz Ljubljane. Podmliščanova ulica, ki se je izdajal, da je zastopnik podjetja za zbiranje odpadnega materiala »Surovinas« v Ljubljani. Tako je govoril, da li odkupil odpadno steklo in se v tem namenu javil pri kuhinjenem Trgovskega podjetja »Kristalina« v Ljubljani in tega pripravil do tega, da mu je izročil 1900 kg steklenih odpadkov v vrednosti 6885 din, ki jih je potem prodal Odpadu v Ljubljani. Podjetju »Kristalina« pa odpadkov ni plačal. Sodišče ga je obsodilo na tri mesece zapor, razen tega pa bo moral povrniti škodo.

Tudi Kavčič Ana iz Ljubljane. Celovška cesta št. 11 se je zagovarjala zaradi goljufije, ker si je kot manipulant na pošti pridržala 11.935 din, drugič pa 13.650 din in tretjič 200 din. Ker je škodo poravnala in ker je še mlada, ter ima mladoletnega otroka, jo je sodišče obsodilo na 4 mesece zapor, pogojno za dobo 2 let.

Zaradi tavine se je zagovarjala pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani Stefka Čakš iz Ljubljane, ker je U. A. vzela iz žepa listnico z zneskom 19.400 din in osebnimi dokumenti. K. P. pa je natavila, da ji bo preskrbela drva po 1600 din kubni meter, v ta namen je dobila 5200 din. Drv pa ni preskrbela. Glede zveze dejanja se je zagovarjala, da je bila vinjena in da ji je omenjeni možki denar podtaknil. Sodišče jo je obsodilo na 5 mesecev zapor.

NOVO MESTO

III partizanskih sirot iz novomeškega okraja sporoča iz Kranja, kjer se nahajajo v koloniji, da se jim godi prav dobro in veselje ter zadovoljni pozdravljajo znanca in prijatelje, predvsem pa tovariše iz Zveze borcev, ki so jim prišli na lepe počitnice. Otroci prebivajo v Kranju v prostorih Gumarske šole. Prija jim oster gorenjski zrak, prava posebnost pa so zanje gorski vršaci, kakršnih na Dolenjskem in sploh doležij v življenju še niso videli. Krepka, izdatna hrana, zabavno življenje v koloniji, kjer ne manjka igrar, kjer hodijo otroci na izlete in si ogledujejo industrijska podjetja — vse to je za dolenski partizanske sirote nekaj novega. Lep sprejem sta jim pripravila ob prihodu v Kranj okrajni in mestni odbor. V koloniji ki bosta pripravila mladim kolonistom tudi tist na Bled in v Begunje. Vsem tovarišem, ki sicer na počitnice partizanske mladine, posebno na še okrajnemu in republišnemu odboru Zveze borcev, pošiljajo otroci iz kolonije v Kranju lepe pozdrave in hvalijo za skrb, ki jo občutijo na lepih počitnicah!

V četrtek, 15. julija, bo v sejni dvorani OLO Novo mesto XII. skupna seja odbornikov obeh zborov okrajnega ljudskega odbora na kateri bo poročilo o izpolnjevanju obnega družbenega plana v prvem polletju 1954. Odbora bosta sklenila tudi o odloku o uvedbi občinskih in prometnega davka, o odloku o obveznem vodenju poslovnih knjig v zasebnih in manjših družbenih gostiščih in o opravljanju poslovnih storitev izven poslovnih prostorov. Ponovi bo razpravljanje o odloku o davčnih stopnjah dopolnilne dohodnine od kmetijstva za leto 1954. Ki jih odmerja OLO na področju kmetarstva in katerih sprememba je OLO na zadnji seji odločil zaradi previsokih nesorazmerit prvotno predloženih davčnih lestvic.

POLJČANE

Zveza borcev se pripravila, da bo slovesno praznovala Dan vstaje. Ker pa posamezni tovariši niso opravili svojih nalog, še ni zbran vse zgodovinski material in nekateri aktivni borci NOB še niso odklopani.



Mlin na Muri

PRED DNEVOM VSTAJE bo v Beli krajini 33 nastopov in gostovanj dramskih družin

Crnomelj, 10. julija. Na letošnja proslavo Dneva vstaje in 10-letnico I. zasedanja SNOŠ so se dobro pripravile tudi belokranjske dramske skupine. Že več mesecev se pripravljajo na nastope na domačih odrih, posebne pohvale pa je vredno, da bodo posamezne igralne družine pred 22. julijem igralle tudi na odrih v krajih, kjer je bilo doslej le malo prireditev. Gostovanja bodo precej doprinesla k medsebojnemu spoznavanju, hkrati pa bodo neke vrste revija kulturnoprosvetnega dela.

V petek 16. julija bodo v Crnomlju domačini igrali Gervaisovo »Za stanovanje gre«. V soboto 17. julija bo zvečer v Crnomlju koncert Invalidskega pevskega zbora in nastop članov Radia Ljubljana, isti večer pa bodo domači igralci igrali v Gradcu »Belokranjske kresove«, v Metliki »Verigo«, v Semiču dramo »Krefli«, v Dragatušu »Raztrganec«, na Vinici »Rdeče rože« in v Tribučah »Domna«.

V nedeljo bodo prva gostovanja na sosednjih in ostalih odrih. Crnomalci bodo igrali v Gradcu, Gradčani na semiškem odru. Metličani v Crnomlju, dramska skupina iz Semiča v Metliki, iz Dragatuša pa na Vinici, Tribučani pa v Adlešičih. Invalidi bodo v nedeljo peli v Predgradu.

Največ gostovanj bo prihodnji ponedeljek: dramska skupina iz Crnomlja bo nastopila v Semiču igralci iz Gradca v Dragatušu, Metličani v Gradcu, semiški igralci v Suhorju, dragatuški v Tribučah, viniški v Crnomlju in Tribučani na Vinici. V Metliki bodo ta večer peli

pevci Invalidskega pevskega zbora. V torek 20. jul. bo koncert partizanskih pesni pevcev-invalidov v Crnomlju. Metlički igralci bodo ta večer zaigrali v Dragatušu, semiški na Vinici, dragatuški v Predgradu, viniški pa v Semiču. Za ta večer se pripravljajo tudi belokranjski fizkulturniki in atleti, ki bodo nastopili v Crnomlju.

Zvečer pred Dnevom vstaje pričakujemo v Crnomlju gostovanje ljubljanske opere z Gotovčevim »Erom z onega sveta«. Ob labornih ognjih na prireditvenem prostoru v Žlebu pri Crnomlju pa bodo peli pevci Invalidskega pevskega zbora partizanske in narodne pesmi. V Semiču bodo nastopili mladinci in mladinke iz Ljubljane s celovečernim kulturnim in zabavnim sporedom.

Za vse prireditve je v Beli krajini že zdaj veliko zanimanja, posebno pa se veselijo gostovanj v oddaljenih krajih.

Drobne iz Bele krajine

V Crnomlju pomagajo prav pridno urejati mesto tudi belokranjski študenti. Pri delu jih je skoraj vedno do 50.

V Metliki je bil zbor volivcev, na katerem so se pogovorili o ureditvi mesta. Predvsem se dejali, da je treba urediti kanale in mesto očistiti. Pridnih rok pa čakajo tudi hiše in njih fasade. Ker je v Metliki premalo zidarjev, jih je odbor mestne občine dobil 5 iz Novega mesta. Drugi teden pa jih bo prišlo v Metliko še 11, tako da bodo do proslave čimveč uredili.

Na Suhorju, od koder je pred desetimi leti šla XIV. divizija na Stajersko, opravljajo tadnja dela za postavitev spomenika. Razna tega so uredili novo škarpno in popravili cesto. Pri vsem tem pomagajo tudi mladinke.

V vasi Drage končujejo novo cesto, na katero bodo lahko ponosni. V Drage pod Gorjanci je bila med NOB partizanska postojanka, kjer se

Strela jo je ubila

Dne 5. julija 1954 je ob hudih nevihtih, ki je zopet divjala v Brdih, udarila strela v hišo Mižigojca iz Huma, ter pri tem ubila hčerko Anico Mižigoj, rojeno 1943. Tudi po nekaterih drugih krajih je udarila strela v gospodarska poslopja ter uničila električno napeljavno, vendar drug smrtne žrtve ni bilo.

B R A L C I N A M P I Š E J O

Autobusna zveza Črnatelj—Adlešiči bi bila gospodarska potreba

Prvega maja letos je bila svetočana otvoritev poštnega urada v Adlešičih. S tem je bilo tukajšnjemu in okoljskemu prebivalstvu zelo ustrezno, saj gavitirajo sem na le vasi do Preloke, ampak tudi vasi v Hrvatski republikli onkraj Kolpe kot

Mržljaki, Bogovoč, Kunič, Rovopajnik in Bajčić. Do otvoritve pošte so morali ljudje po paketno pošto v Crnomelj, peš 13 km in še več. Pisemsko pošto pa je dostavljal poštar trikrat na teden o vsakem vremenu. Ob snežnih zametih pa je zastajal promet po več dni.

Ob otvoritvi je bilo govora tudi o avtomobilski zvezi s Crnomljem, kar bi te kraje tesneje povezovalo s kulturnim, upravnim in gospodarskim središčem Bele krajine. Vendar pa do sedaj obljuba še ni izpolnjena. Ljudje z nasmeškom zmigujejo, češ da bo vse ostalo le pri besedah in obljubah.

Menimo, da bi bilo res potrebno te pasivne kraje na najjužnejšem kraju naše republike bolje povezati z okrajem z autobusno zvezo. S tem v zvezi pa se bo treba pogovoriti tudi o cesti. Do Adlešičev cesta še nekako ustreza, saj so sedaj popravila v teku. Slabša pa je do Preloke ali celo naprej do Vinice.

Druga verzija je, da bi vozil autobus do Zveničev ob Kolpi. Ta načrt

bi moral pritegniti tudi ljudi onkraj Kolpe, vendar pa je to najmanj verjetno, ker imajo tam lepo cesto do Karlova, ki je njihovo upravno središče, odnosno od nove ceste, ki drži mimo Vukove drage.

Gospodarsko bi bila boljša zveza s Preloko ali morda krožna proga Crnomelj — Adlešiči — Preloka — Vinica — Dragatuš — Crnomelj in obratno. V tem primeru pa so zopet ovire ostrji ovinki, klanci in neprimerna cesta. Tako ostane ugodna zveza spet nerešeno vprašanje.

Vendar pa so ti kraji naravno zaledje Crnomlja. Če si bodo gospodarsko omogočili, bo imel okraj v njih vir dohodkov, hkrati pa bo vplival nanje kulturno, gospodarsko in politično. Ker za razvoj industrije ni ugodnih pogojev, bi bilo treba misliti na kaj podobnega kot je telekomunikacija v Lesniju, ki je gospodarsko mnogo močnejša od teh krajev. In če se bo tukajšnje prebivalstvo ekonomsko okrepilo, se bo tudi v drugih ozirih izmotalo iz zaostalosti. To pa je ravno naloga in smoter naše socialistične družbe in naše socialistične ustvarjalnosti. — m.

ADLEŠIČI

V ponedeljek, 12. julija bodo Adlešiči dobili tudi pekarno, s čimer bo vsem krajem tostran in onkraj Kolpe zelo ustrezno. Celov potrebna bi bila tudi mesnica, čeprav bi poslovala samo dvakrat tedensko.

KRMELJ

Nazadnja delavskega sveta rudnika rjavega premoga St. Janž, ki je bilo pred nedavnim v Krmelju, so razpravljali med drugim tudi o tem, kako bi dvignili proizvodnjo, ki še ni na zadovoljivi višini. Na zasedanju so tudi predlagali, da bi odkupili hišo v Hinecu, ki stoji na prostoru, kjer leži pod zemljo več tisoč ton premoga.

V gozdovih okrog St. Janža, Krmelja in Tržiča je tudi letos dovolj borovnic. Vasčani omenjenih vasi jih nabere na dan preko 100 kg, včasih pa tudi več. KZ v St. Janžu jih plačuje kg po 45 din. K. J.



Belokranjci pridno urejajo ceste

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
OBČINSKI KOMITE ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE
OBČINSKI ODBOR SZDL V VIPAVI NA PRIMORSKEM

CESTITAJO SVOJIM VOLIVCEM IN VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
 K PRAZNIKU DNEVA VSTAJE